

Bruxelles, 16 martie 2015
(OR. en)

7267/15

COPS 76
COMAG 50
COMEM 58
PESC 296
CSDP/PSDC 144
COHAFA 34
SY 4

REZULTATUL LUCRĂRIILOR

Sursă:	Consiliul
Nr. doc. ant.:	7247/15 COPS 75 COMAG 49 COMEM 57 PESC 295 CSDP/PSDC 143 COHAFA 33 SY 3
Subiect:	Concluziile Consiliului privind Strategia regională a UE pentru Siria și Irak, precum și pentru amenințarea reprezentată de ISIL/Da'esh

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor concluziile privind Strategia regională a UE pentru Siria și Irak, precum și pentru amenințarea reprezentată de ISIL/Da'esh, astfel cum au fost adoptate de Consiliul la 16 martie 2015.

**CONCLUZIILE CONSILIULUI PRIVIND STRATEGIA REGIONALĂ A UE PENTRU
SIRIA ȘI IRAK, PRECUM ȘI PENTRU AMENINȚAREA REPREZENTATĂ DE
ISIL/DA'ESH**

Consiliul Afaceri Externe, 16 martie 2015

1. UE își menține angajamentul în ceea ce privește instaurarea unei păci durabile, a stabilității și a securității în Siria, Irak și în întreaga regiune, precum și în ceea ce privește combaterea amenințării reprezentate de ISIL/Da'esh. O tranziție politică deschisă tuturor în Siria și o guvernare politică cuprinzătoare în Irak sunt esențiale pentru pacea și stabilitatea durabile în regiune. UE va continua să susțină rolul trimisului special al ONU, Staffan de Mistura, precum și eforturile guvernului irakian de a atinge aceste obiective. În această privință, UE reamintește concluziile Consiliului din 20 octombrie 2014, din 15 decembrie 2014, precum și din 9 februarie 2015.

UE subliniază faptul că lupta împotriva ISIL/Da'esh și a altor grupări teroriste trebuie să se desfășoare în paralel cu căutarea de soluții politice durabile. ISIL/Da'esh a săvârșit acte barbare împotriva populației din Siria și Irak. Această grupare reprezintă o amenințare clară la adresa partenerilor noștri din Orientul Mijlociu, o amenințare la adresa securității internaționale în general și la adresa Europei în mod direct. Ea a sponsorizat atacuri teroriste pe teritoriul nostru și împotriva cetățenilor noștri în străinătate. UE va utiliza toate instrumentele relevante de care dispune pentru a combate amenințarea reprezentată de ISIL/Da'esh și de ideologia sa violentă.

Consiliul salută răspunsul Înaltului Reprezentant/Vicepreședintelui la solicitarea sa de elaborare a unei strategii regionale cuprinzătoare pentru Siria și Irak, precum și pentru amenințarea reprezentată de ISIL/Da'esh.

Consiliul adoptă Strategia regională a UE pentru Siria și Irak, precum și pentru amenințarea reprezentată de ISIL/Da'esh pe baza Comunicării comune ¹ a Comisiei Europene și a Înaltului Reprezentant al UE pentru afaceri externe și politica de securitate și pe prezentele concluzii.

¹

Documentul 6031/15

2. UE condamnă fără rezerve atacurile, atrocitățile, uciderile și încălcările drepturilor omului, săvârșite în mod aleatoriu de către ISIL/Da'esh și alte grupări teroriste, în special împotriva creștinilor și a altor grupuri religioase și etnice. UE subliniază importanța menținerii caracterului multiethnic, multireligios și multiconfesional al societății siriene și al celei irakiene. UE sprijină eforturile și inițiativele internaționale de a aborda aceste chestiuni și salută în acest sens reuniunea ministerială care va avea loc în cadrul Consiliului de Securitate al ONU din 27 martie privind victimele atacurilor și abuzurilor pe motive etnice sau religioase în Orientul Mijlociu.

UE condamnă în mod ferm actele de violență și abuzurile comise împotriva copiilor, constatând cu îngrijorare practica ISIL/Da'esh de a înrola copii în unitățile sale armate, de a-i forța pe aceștia să participe la execuții și de a-i supune la diverse forme de presiune fizică și psihologică.

3. UE îndeamnă toți actorii internaționali, în special țările din regiune, să joace un rol constructiv în soluționarea crizelor, întrucât angajamentul lor este necesar în scopul realizării stabilității regionale și internaționale și în scopul identificării unor soluții durabile.
4. UE sprijină eforturile depuse de Coaliția mondială de combatere a ISIL/Da'esh, inclusiv acțiunea militară în conformitate cu dreptul internațional. UE reamintește că acțiunea militară în acest context este necesară, dar nu suficientă pentru a înfrânge ISIL/Da'esh. UE se va coordona îndeaproape cu partenerii internaționali în cadrul grupurilor de lucru pentru stabilizare, contramesaje strategice, luptători teroriști străini, combaterea finanțării terorismului și acțiune militară din cadrul coaliției mondiale. Ea va contribui, de asemenea, la punerea în aplicare a rezoluțiilor nr. 2161, 2170, 2178 și 2199 ale Consiliului de Securitate al ONU și a altor rezoluții relevante. Aceste acțiuni vor include măsurile de securitate prevăzute în Strategia UE de combatere a terorismului pentru Siria și Irak, cu un accent deosebit asupra luptătorilor străini, aprobată de Consiliu la 20 octombrie 2014, care face parte integrantă din strategia regională a UE.

UE face apel la toate statele să respecte rezoluțiile 2161 și 2199 ale Consiliului de Securitate al ONU, pentru a se asigura că resortisanții lor sau persoane de pe teritoriul lor nu pun la dispoziție, în mod direct sau indirect, fonduri, alte active financiare sau resurse economice, în beneficiul ISIL/Da'esh, Al-Qaida și al grupărilor afiliate.

5. În punerea în aplicare a strategiei, UE își va concentra eforturile asupra domeniilor de politică în care are o valoare adăugată în raport cu activitățile statelor membre. În desfășurarea acțiunilor sale de politică, UE va acționa în strânsă coordonare cu alți parteneri internaționali și regionali și cu guvernul irakian și va urmări complementaritatea cu măsurile puse în aplicare de aceștia.
6. UE va integra emanciparea femeilor și participarea lor deplină și efectivă ca un obiectiv esențial în toate eforturile care vor fi sprijinite în cadrul strategiei, în conformitate cu rezoluția nr. 1325 a Consiliului de Securitate al ONU și cu rezoluțiile conexe. Nu se pot urmări soluții politice durabile sau strategii eficace împotriva terorismului și extremismului violent fără participarea activă a femeilor în aceste eforturi. UE va acorda o atenție deosebită violenței și nesiguranței cu care se confruntă femeile și fetele din zonă și solicită să se pună capăt imediat tuturor violențelor sexuale și de gen.
7. Ajutorul umanitar și asistența pe termen lung vor rămâne piloni importanți ai răspunsului UE la consecințele crizei, ajutorul umanitar concentrându-se în special asupra grupurilor celor mai vulnerabile, inclusiv copiii. Asistența umanitară trebuie să rămână separată de operațiunile militare și să ajungă la toate persoanele aflate în dificultate, indiferent de convingerile lor politice, religioase, etnice sau de alte afilieri ori de localizarea lor geografică, fiind bazată exclusiv pe nevoi, și trebuie să fie furnizată în deplină conformitate cu principiile umanitare ale neutralității, imparțialității, umanității și independenței acțiunii umanitare, astfel cum sunt consfințite de Consensul european privind ajutorul umanitar. Aceasta va rămâne strict separată și nu va fi subordonată altor componente ale acțiunilor UE.

UE constată cu profundă îngrijorare că accesul la persoanele care au nevoie de ajutor este tot mai dificil. UE face apel la toate părțile să respecte dreptul internațional, inclusiv cel umanitar și cel al drepturilor omului, și să asigure în permanență protecția civililor și a unităților medicale, precum și accesul neîngrădit și în condiții de siguranță la toate persoanele aflate în dificultate. UE condamnă toate atacurile împotriva lucrătorilor umanitari și tentativele de a restricționa accesul umanitar.

8. UE condamnă cu fermitate distrugerea deliberată de către ISIL/Da'esh a patrimoniului arheologic și cultural din Siria și Irak, precum și ideologia extremistă care stă la baza acestui act, menționând că astfel de acțiuni pot fi considerate, potrivit Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale, crime de război. UE se angajează să contribuie la documentarea și la protejarea patrimoniului Siriei și Irakului, luând totodată măsurile corespunzătoare în conformitate cu RCSONU 2199 pentru a preveni comerțul ilegal cu bunuri culturale, constatând că acest trafic ilicit cu artefacte culturale contribuie în mod direct la finanțarea ISIL/Da'esh și a altor organizații teroriste.
9. UE își exprimă aprecierea față de eforturile considerabile ale tuturor țărilor care găzduiesc și oferă protecție refugiaților. UE va depune toate eforturile pentru a ajuta aceste țări să ofere protecție și asistență refugiaților și comunităților gazdă vulnerabile, să consolideze reziliența și să respecte dreptul, standardele, convențiile și principiile umanitare internaționale, inclusiv prin intermediul noului Fond fiduciar regional al Uniunii Europene ca răspuns la criza siriană (Fondul Madad), care este deschis tuturor donatorilor. Fondul Madad va funcționa în strânsă coordonare cu mecanismele de finanțare existente și în conformitate cu planificarea națională și internațională relevantă, răspunzând priorităților stabilite în Planul regional al ONU pentru refugiați și reziliență, în vederea sprijinirii unui răspuns internațional eficace la această criză.
10. UE rămâne pe deplin conștientă de imensele provocări în materie de securitate pe care crizele le reprezintă pentru regiune, în special pentru Liban și Iordania. UE subliniază importanța sprijinului acordat în prezent de UE și de statele membre și își reiterează angajamentul de a consolida în continuare acest sprijin față de ambele țări pentru a face față provocărilor respective.

11. Consiliul va colabora cu SEAE și Comisia, în cadrul competențelor respective ale acestora, în vederea punerii în aplicare planificate, cu rapiditate și în mod coordonat, a strategiei, inclusiv prin schimbul de bune practici și de informații. Consiliul va depune toate eforturile pentru a mobiliza asistență adecvată la nivel bilateral în plus față de pachetul de asistență în valoare de 1 miliard EUR din bugetul UE, pentru a oferi un sprijin colectiv consistent la punerea în aplicare a strategiei.

Consiliul, SEAE și Comisia vor monitoriza punerea în aplicare a strategiei, inclusiv prin intermediul a șase rapoarte lunare.

**

SIRIA

12. Acum când conflictul din Siria intră în cel de al cincilea an, UE reiterează faptul că, pentru a se ajunge la o soluție de durată, este nevoie în mod urgent de un proces politic favorabil incluziunii, coordonat de Siria, care să conducă la o tranziție pe baza Comunicatului de la Geneva din 30 iunie 2012 și în conformitate cu rezoluțiile relevante ale CSONU, pentru a se menține unitatea, suveranitatea și integritatea teritorială a țării. Nu se poate instaura o pace durabilă în Siria până când nu sunt abordate nemulțumirile și aspirațiile legitime ale tuturor segmentelor societății siriene.
13. Războiul brutal purtat de regimul Assad împotriva propriului popor, încălcările grave ale drepturilor omului și obstrucționarea sistematică a reformelor democratice au contribuit din plin la dezvoltarea ISIL/Da'esh în Siria. Violențele intolerabile comise de ISIL/Da'esh și de alte grupări teroriste, cum ar fi Jabhat al-Nusra, precum și diferitele miliții prezente în Siria sporesc suferințele umane considerabile. Drept consecință a politicilor și acțiunilor sale, regimul Assad nu poate fi un partener în lupta împotriva ISIL/Da'esh.

14. UE își reafirmă sprijinul deplin acordat eforturilor depuse de trimisul special al ONU pentru Siria, Staffan de Mistura, în vederea obținerii unei dezamorsări strategice a violenței care ar trebui să ușureze suferința populației, servind drept bază pentru un proces politic durabil și favorabil incluziunii care să conducă la o tranziție pe măsura aspirațiilor întregului popor sirian. UE solicită tuturor părților siriene să dea dovada unui angajament clar și concret față de acest proces. UE îi îndeamnă pe cei care pot exercita influență asupra părților, în special asupra regimului Assad, să pună presiune asupra lor pentru a înceta toate formele de violență și pentru a se angaja în mod constructiv în acest proces. UE condamnă cu fermitate escaladarea violenței de către regimul Assad, inclusiv în Alep, aceasta împiedicând eforturile lui Staffan de Mistura.

15. UE este gata să ofere cu promptitudine sprijin practic de îndată ce se stabilește înghețarea la nivel local a ostilităților din Alep și din alte părți, în conformitate cu dreptul internațional umanitar.

Aceasta va căuta, de asemenea, modalități de a consolida în continuare sprijinul pe care îl acordă în prezent pentru guvernanta și administrația locală, pentru restabilirea serviciilor de bază și pentru revenirea la normalitate în zonele cu un nivel scăzut de violență, inclusiv prin intermediul Fondului fiduciar pentru redresarea Siriei, care este deja operațional și este gestionat din Gaziantep.

16. UE subliniază importanța menținerii structurilor și funcțiilor de stat în vederea asigurării securității, a ordinii și a furnizării de servicii de bază pentru populația din Siria.

17. UE este hotărâtă să sprijine toate eforturile în vederea găsirii unei soluții politice, prin consimțământ reciproc, pe baza Comunicatului de la Geneva din 30 iunie 2012 și în conformitate cu rezoluțiile relevante ale CSONU. Pentru a obține rezultate, aceste eforturi trebuie să fie favorabile incluziunii, să implice femeile și societatea civilă, să fie coordonate și însoțite de măsuri de construire a încrederii, precum încheierea atacurilor cu bombă efectuate la întâmplare, în special cu butoaie cu exploziv, și a detențiilor arbitrare. UE va încuraja în mod activ membrii comunității internaționale cu influență asupra părților siriene să își asume o responsabilitate deosebită pentru a asigura succesul acestor eforturi.

18. Opoziția moderată, atât din interiorul Siriei, cât și din afara ei, trebuie să joace un rol esențial în cadrul acestui proces. Ea reprezintă un element vital atât pentru un viitor acord politic, cât și în combaterea grupărilor extremiste pe teren. UE salută și încurajează eforturile suplimentare ale Coaliției Naționale pentru Forțele Siriene Revoluționare și de Opoziție de a contribui la coalizarea grupurilor moderate în cadrul unei strategii comune, pentru a prezenta o alternativă poporului sirian. UE va continua să sprijine toate eforturile în acest sens. UE își va menține sprijinul politic și practic acordat opoziției moderate.
19. UE își va continua politica de impunere de sancțiuni suplimentare îndreptate împotriva regimului și a susținătorilor acestuia, atât timp cât represiunea va continua. În această privință, se reamintește că la începutul acestei luni UE a inclus încă 13 persoane și entități pe lista întocmită în contextul măsurilor sale restrictive referitoare la situația din Siria.
20. Raportările referitoare la încălcări grave, generalizate și sistematice ale drepturilor omului, la abuzuri și la violență sectară reprezintă un motiv de profundă îngrijorare. UE salută cel de al nouălea raport al Comisiei de anchetă a ONU și condamnă crimele împotriva umanității și abuzurile și încălcările drepturilor omului detaliate în acesta, comise în special de către regimul Assad și grupările teroriste. UE sprijină reînnoirea mandatului Comisiei de anchetă. De asemenea, UE sprijină documentarea infracțiunilor din Siria pentru a asigura tragerea la răspundere a tuturor autorilor acestora. UE își reiterează apelul adresat Consiliului de Securitate de a prezenta situația din Siria în fața Curții Penale Internaționale.
21. UE salută rezoluția nr. 2209 a Consiliului de Securitate al ONU și dispozițiile capitolului VII al acesteia care condamnă în termenii cei mai categorici orice utilizare a substanțelor chimice toxice, precum clorul, ca armă în Siria. UE condamnă din nou utilizarea clorului gazos ca armă chimică de către regimul Assad, care constituie o încălcare flagrantă a dreptului internațional și poate fi considerată o crimă de război și o crimă împotriva umanității. UE subliniază că toți cei responsabili de astfel de acte terifiante trebuie să fie trași la răspundere.

UE solicită regimului Assad să coopereze pe deplin cu misiunea OIAC de stabilire a faptelor. UE își reiterează disponibilitatea de a sprijini acțiunile prevăzute în temeiul acestei rezoluții și al celor anterioare.

22. UE constată cu deosebită preocupare că nevoile umanitare continuă să crească, în timp ce accesul la persoanele vulnerabile este limitat de un număr tot mai mare de constrângeri. UE condamnă atitudinea intransigentă menținută de regimul Assad cu privire la accesul misiunilor umanitare, precum și utilizarea de către acesta a unor proceduri administrative pentru a împiedica furnizarea rapidă și susținută a ajutorului, inclusiv a materialelor medicale. UE își reiterează apelul adresat tuturor părților, în special regimului Assad, de a pune în aplicare integral dispozițiile rezoluțiilor 2139, 2165 și 2191 ale Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite. UE va încerca să intensifice punerea în aplicare a acestor rezoluții pentru a furniza asistență, peste frontiere și peste liniile de conflict, sirienilor care au nevoie cea mai stringentă de ajutor. UE condamnă, de asemenea, asediile continue asupra civililor și reamintește că responsabilitatea principală a regimului este aceea de a asigura protecția propriei populații. UE este profund îngrijorată de faptul că ISIL/Da'esh a afectat în mod semnificativ prezența și operațiunile agențiilor și actorilor umanitari din nordul Siriei, compromițând astfel funcția lor umanitară.
23. UE și statele sale membre oferă cea mai mare contribuție la răspunsul internațional la criza din Siria, mobilizând până în prezent peste 3,2 miliarde EUR pentru ajutor umanitar și asistență în vederea redresării, pentru persoanele afectate de conflictul din Siria și pentru refugiații și comunitățile-gazdă din țările învecinate Liban, Iordania, Irak și Turcia. În perspectiva celei de a treia Conferințe internaționale a donatorilor de ajutor umanitar pentru Siria, care va avea loc în Kuweit la 31 martie, Consiliul reiterează angajamentul statelor membre de a prezenta, împreună cu pachetul financiar al Comisiei Europene, garanții substanțiale privind alocarea de noi fonduri umanitare și pentru dezvoltare care să reflecte amploarea și durata prelungită a crizei. În continuare, Consiliul invită toți partenerii internaționali să prezinte de asemenea garanții substanțiale în Kuweit, iar pe termen mai lung să îmbunătățească totodată nivelul și previzibilitatea sprijinului lor respectiv pentru persoanele din regiune afectate de criza din Siria.

**

24. UE își reiterează sprijinul ferm pentru unitatea, suveranitatea și integritatea teritorială ale Irakului. De asemenea, UE își subliniază sprijinul puternic pentru guvernul irakian condus de prim-ministrul al-Abadi, salută angajamentul guvernului de a continua reformele și dialogul cuprinzător pentru a obține incluziune, reconciliere națională și pace și stabilitate pe termen lung și, în acest context, salută progresele concrete realizate în mai multe domenii, inclusiv adoptarea bugetului. UE invită guvernul și Consiliul reprezentanților să își intensifice eforturile de reformă pentru a realiza rapid progrese concrete. UE subliniază importanța acordului privind transferul veniturilor și privind petrolul între guvernul federal irakian și guvernul regiunii Kurdistan și invită ambele părți să soluționeze în mod constructiv alte chestiuni rămase. UE invită țările din regiune să sprijine guvernul irakian în eforturile sale de a restabili pacea și stabilitatea pe termen lung în Irak.
25. UE deplânge prezența permanentă și acțiunile brutale ale ISIL/Da'esh în Irak și insistă asupra faptului că trebuie soluționată criza politică și de securitate subiacentă din Irak pentru a înfrânge ISIL/Da'esh și a obține stabilitatea pe termen lung. UE îndeamnă toate segmentele societății irakiene să se unească în lupta împotriva ISIL/Da'esh. Raportările referitoare la încălcări grave și generalizate ale drepturilor omului, la abuzuri și la violență sectară reprezintă un motiv de profundă îngrijorare. UE subliniază importanța respectării depline a dreptului internațional, a drepturilor omului și a statului de drept pentru stabilizarea Irakului. UE condamnă execuțiile extrajudiciare comise de diferite grupări armate, potrivit rapoartelor recente, și reamintește faptul că lupta împotriva terorismului va avea succes numai dacă se va desfășura cu respectarea deplină a dreptului internațional al drepturilor omului. UE evidențiază necesitatea reconstituirii unor forțe de securitate irakiene deschise tuturor și aflate sub control democratic și subliniază că toate grupările armate trebuie incluse sub comanda și controlul statului irakian și că autorii încălcărilor și abuzurilor trebuie să fie trași la răspundere. UE își reiterează invitația adresată Irakului de a adera la Statutul de la Roma.

26. UE invită atât Guvernul Irakului, cât și guvernul regiunii Kurdistan, să depună toate eforturile posibile pentru a asigura că ajutorul umanitar este livrat tuturor refugiaților și persoanelor strămutate în interiorul țării (PSI), în conformitate cu dreptul internațional și cu principiile umanitare. UE încurajează toate autoritățile relevante să își intensifice eforturile actuale de înregistrare a PSI și să ofere protecție egală tuturor comunităților etnice și religioase care fac parte din societatea irakiană, precum și refugiaților sirieni. UE subliniază că este important să se consolideze coordonarea civilo-militară, după caz, în conformitate cu dreptul umanitar.

În 2014, UE și statele sale membre au fost al doilea cel mai mare donator umanitar ca răspuns la criza din Irak, furnizând 163 de milioane EUR sub formă de ajutor umanitar de urgență. UE își va intensifica eforturile umanitare în 2015.

27. UE se angajează să sprijine pe deplin eforturile guvernului irakian, precum și ale guvernului regiunii Kurdistan, de a realiza reformele necesare într-o gamă largă de sectoare. UE își exprimă angajamentul de a coopera îndeaproape cu partenerii irakieni, utilizându-și toate instrumentele disponibile, astfel cum se prevede în comunicarea comună, inclusiv prin Acordul de parteneriat și cooperare UE-Irak, inițiativele de reconciliere și de consolidare a păcii, măsurile în materie de transparență și de asumare a responsabilității, inclusiv în sectorul de securitate și în sistemul judiciar, care trebuie consolidate, furnizarea de asistență pentru dezvoltare, precum și cooperarea în domeniul combaterii terorismului. De asemenea, UE și statele membre își mențin angajamentul de a furniza asistență pe termen lung.

ELEMENTE REFERITOARE LA O STRATEGIE REGIONALĂ A UE PENTRU SIRIA ȘI IRAK, PRECUM ȘI PENTRU AMENINȚAREA REPREZENTATĂ DE DA'ESH

Sinteză

La 20 octombrie 2014, Consiliul Afaceri Externe a făcut cunoscută hotărârea UE de a adopta o abordare amplă și coordonată față de crizele din Siria și Irak și de amenințarea reprezentată de Da'esh². În acest scop, l-a invitat pe Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate/vicepreședinte al Comisiei Europene să elaboreze o strategie regională cuprinzătoare a UE.

Prezenta comunicare comună are scopul de a defini modul în care UE și statele sale membre se angajează să acționeze pentru a contribui la restabilirea păcii și a securității în Siria și Irak. Acțiunile se bazează pe analize aprofundate ale situației din ambele țări și ale factorilor aflați la originea actualei crize, printre care se numără regimurile dictatoriale represive, conflictele armate, administrațiile exclusiviste și corupte, încălcările drepturilor omului, diviziunile sectare, sentimentul că unele segmente ale populației sunnite sunt private de dreptul de vot, precum și tensiunile dintre autoritățile regionale, care au un impact negativ asupra afacerilor interne ale Siriei și Irakului.

Răspunsul UE prezentat în continuare se bazează pe analizele și strategiile existente³ și își propune:

- *să identifice interesele UE, să stabilească în ce va consta contribuția sa la efortul mai amplu depus la nivel internațional în scopul instaurării păcii și securității durabile în Siria, în Irak și în întreaga regiune, precum și să contracareze amenințarea reprezentată de Da'esh;*
- *să asigure complementaritatea între acțiunea UE și cea a statelor membre, prin asumarea în comun a obiectivelor strategiei și prin identificarea obiectivelor comune;*
- *să abordeze similitudinile dintre crizele din Irak și cele din Siria (în principal, amenințarea teroristă și implicațiile umanitare grave ale crizelor), precum și particularitățile acestora;*
- *să încurajeze țările din regiune să își asume responsabilități specifice pentru a pune capăt crizelor și pentru a lupta împotriva extremismului violent al Da'esh și al altor grupări care le amenință în primul rând, precum și să le ofere un nivel adecvat de sprijin din partea UE;*
- *să recunoască limitările inerente ale intervențiilor în materie de securitate și de combatere a terorismului, indiferent de cât de necesare pot fi acțiunile militare pe termen scurt. Prin urmare, răspunsul UE subliniază necesitatea unui angajament susținut și global în vederea abordării dinamicii subiacente a conflictului printr-o cooperare la nivel diplomatic și prin sprijinirea pe termen lung a reformelor politice, a dezvoltării socioeconomice și a reconcilierii etno-comunitare.*

² Da'esh este acronimul în limba arabă pentru așa-numitul Stat Islamic din Irak și Levant.
³ Comunicarea JOIN(2013) 22 din 24 iunie 2013 „Către o abordare cuprinzătoare a UE față de criza siriană”; „Strategia de combatere a terorismului pentru Siria și Irak, cu un accent deosebit asupra luptătorilor străini” adoptată de Consiliul Afaceri Externe la 20 octombrie 2014, ref. 14451/14

Acțiunile prezentate în această comunicare comună se susțin reciproc și, prin urmare, trebuie întreprinse, în cea mai mare parte, în paralel. Ordinea de prioritate a diferitelor acțiuni propuse va trebui să fie definită, într-o manieră dinamică și detaliată, pe parcursul punerii în aplicare a acestei strategii, UE trebuind să reacționeze în funcție de evoluția situației pe teren și astfel încât să vină în completarea eforturilor depuse de comunitatea internațională.

- *Pentru a-și îndeplini obiectivele și pentru a garanta un răspuns eficient, UE trebuie să asigure o finanțare durabilă și previzibilă, care să acopere nivelul fără precedent al nevoilor din regiune. În consecință, Comisia propune un pachet de măsuri de ajutor în valoare de 1 miliard EUR, această sumă urmând a fi alocată din bugetul UE pentru anii 2015 și 2016. Detaliile acestei propuneri sunt prezentate în fișa financiară anexată la prezenta comunicare.*

1- CONTEXT

Necesitatea unui cadru cuprinzător pentru politica UE față de Siria și Irak

Orientul Mijlociu traversează în prezent o criză profundă. Conflictele din Siria și Irak reflectă și, în același timp, alimentează criza, riscând din ce în ce mai mult să destabilizeze țările învecinate și întreaga regiune. Aceste crize au generat un dezastru umanitar care afectează peste 13,5 milioane de persoane, forțate să își părăsească locuințele (3,8 milioane de refugiați sirieni în țările învecinate, ICNUR estimând că până la sfârșitul anului 2015 numărul acestora va ajunge la 4,3 milioane și 7,6 milioane de persoane strămutate doar în Siria) și peste 17 milioane de persoane care au nevoie de ajutor umanitar (12,2 milioane în Siria și 5,2 în Irak).

După mai mult de patru ani de lupte violente în Siria, intenția declarată a Da'esh de a crea un stat diferit și cu o ideologie radicală, s-a dovedit a fi atractivă pentru extremiștii din regiune și din afara acesteia, în special în acele zone din Siria și Irak în care autoritatea statului nu a mai putut fi exercitată și în care s-a instalat un puternic sentiment de marginalizare politică și socioeconomică.

În calitatea sa de actor important în regiune, UE are responsabilitatea de a-și folosi influența și numeroasele sale instrumente, într-un mod eficient și coerent, pentru a proteja vieți omenești, pentru a apăra demnitatea umană și drepturile omului și pentru a contribui la soluționarea acestor crize, în strânsă coordonare cu partenerii regionali și internaționali. În mod special, această strategie va completa și se va baza pe *Strategia UE de combatere a terorismului pentru Siria și Irak, cu un accent deosebit asupra luptătorilor străini* și pe comunicarea comună: *Către o abordare cuprinzătoare a UE față de criza siriană*. În plus, UE are motive serioase, legate de propriile interese, să își sporească angajamentul în Siria, Irak și în țările învecinate. Printre acestea se numără: încălcarea valorilor și a drepturilor universale recunoscute aflate în centrul politicii externe europene; riscul de prăbușire a autorității publice și haosul politic din țările suprasolicitate care găzduiesc refugiați, printre care Libanul și Iordania, care se adaugă la presiunile migrației generate de strămutarea populației și de traficul de ființe umane asociat acesteia; controlarea, de către Da'esh, a unei porțiuni de teritoriu care acoperă două state; riscul de răspândire a terorismului de tip Da'esh la alte țări, precum și pericolul destabilizării, în continuare, a regiunii; amenințarea la adresa securității UE reprezentată de resortisanții UE (și nu numai) care s-au alăturat grupărilor teroriste ca luptători teroriști străini; costul pierderii Siriei și Irakului ca parteneri pentru o pace durabilă în Orientul Mijlociu, precum și ca parteneri comerciali și furnizori de energie și dispariția unui patrimoniu cultural.

Situația generală

După lovitura militară de stat din 1966, care a dus la instalarea regimului autocratic al partidului Baas, **Siria** a trecut printr-o perioadă de stabilitate represivă și de coexistență interconfesională. Bashar al-Assad a venit la putere în urma decesului tatălui său, survenit în 2000, promițând reforme politice și economice treptate, care însă nu au fost duse la bun sfârșit. Deschiderea ulterioară a economiei Siriei și creșterea sectorului privat au scos la lumină dezechilibre sociale masive. Reformele structurale necesare, pe care UE le-a încurajat oferind Siriei perspectiva unui acord de asociere ⁴, nu au fost niciodată realizate pe deplin. Liberalizarea economiei naționale a generat o creștere economică de care au beneficiat în mare măsură elitele asociate regimului și aparatul de securitate al acestuia, însă nu s-a reflectat într-o dezvoltare durabilă și echitabilă.

În 2011, mișcările siriene de protest pașnic, născute din aspirațiile democratice inspirate de mișcările „primăverii arabe” din alte țări și motivate de un sentiment de frustrare față de ordinea economică și politică predominant nereprezentativă, au fost reprimare brutal de regimul Assad. Această reacție a împins o parte a populației siriene la rebeliune armată. Reprimarea brutală de către regimul Assad a mișcărilor de protest și a activităților insurgente, încălcările masive ale drepturilor omului și obstrucționarea sistematică a reformelor democratice, precum și continuarea conflictului fără ca un final clar să se întrevadă, au condus treptat la creșterea puterii grupărilor extremiste în detrimentul opoziției moderate. Părțile beligerante au primit sprijin din partea puterilor externe, ceea ce a agravat situația. Jabhat al-Nusra, brațul oficial al Al-Qaida în Siria, și apoi Da'esh și-au sporit atractivitatea și capacitățile. În 2014, mai ales Da'esh a reușit să își extindă controlul asupra regiunilor bogate în petrol și gaz din estul Siriei, asupra vestului Irakului și asupra punctelor de trecere a frontierelor situate de-a lungul graniței turco-siriene, pe care și le disputase anterior cu alte grupări armate.

În **Irak**, căderea regimului lui Saddam Hussein în 2003 a fost urmată de un climat de instabilitate, de conflicte între confesiuni și de violențe teroriste cărora comunitatea internațională, inclusiv UE, s-a străduit să li se opună, depunând eforturi substanțiale pentru a sprijini tranziția Irakului. În 2012, UE a semnat un acord de parteneriat și cooperare (APC) cu această țară. Dar, în timp ce era introdusă o constituție democratică, iar producția de petrol și stabilitatea macroeconomică se îmbunătățeau, violențele continue, instabilitatea politică, regimul autoritar, măsurile guvernamentale de excludere, nivelul ridicat al corupției și lipsa reformelor economice structurale continuau să afecteze tranziția Irakului.

Aceste tendințe negative s-au accelerat după retragerea trupelor americane la sfârșitul anului 2011. În mod special, numeroși sunniți s-au simțit din ce în ce mai excluși de acordul politic post-2003 din mai multe cauze: neimplicarea în procesul de luare a deciziilor politice; subdezvoltarea economică și socială din regiunile sunnite, care a atras după sine o furnizare inadecvată a serviciilor de bază; aplicarea arbitrară a legislației cu privire la foștii membri ai partidului Baas; excluderea personalului militar din perioada Saddam din forțele de securitate irakiene; aplicarea de către forțele de poliție a unor măsuri dure în zonele sunnite, care au inclus uciderea dovedită a unor cetățeni sunniți; un cadru insuficient pentru apărarea drepturilor omului și corupția și nepotismul practicate pe scară largă. În același timp, comunitatea șiiită reușea să își găsească locul în noua ordine, după ani de opresiune sunnită, deși guvernul predominant șiiit nu a fost niciodată pe deplin acceptat de către populația întregii țări. Atentatele sunnite împotriva populației șiiite au contribuit la adâncirea diviziunii sectare. Începând din 2013, o parte din populația sunnită s-a revoltat împotriva guvernului federal, netezind astfel calea pentru reapariția grupărilor teroriste inspirate de Al-Qaida, în special Da'esh și neo-baasiste care, în iunie 2014, au preluat controlul asupra unor vaste teritorii din vestul și nordul Irakului.

⁴

Acordul de asociere a fost negociat între 1997 și 2004 și revizuit în 2008, dar nu a fost niciodată semnat.

Da'esh a valorificat și exploatat nemulțumirea unor categorii ale populației sunnite atât din Siria, cât și din Irak, pentru a-și atinge obiectivele.

Amenințarea reprezentată de Da'esh pentru Siria, Irak și țările învecinate

Da'esh și alte grupări teroriste reprezintă un nou tip de amenințare pentru Siria, Irak, pentru regiune și pentru comunitatea internațională în ansamblul ei.

- Da'esh, un fenomen transfrontalier care se manifestă în două țări suverane, dorește să acționeze ca un stat (control asupra teritoriului, obținerea contribuțiilor necesare finanțării unui buget central, impunerea de taxe, furnizarea de servicii de bază, etc.). Acțiunile sale teroriste și criminale, foarte vizibile în Siria și Irak, sunt cuplate cu acțiuni militare care seamănă cu o mișcare de rebeliune. Mai multe organizații cu orientări similare din unele țări arabe, africane și asiatice și-au manifestat solidaritatea și susținerea față de cauza Da'esh.
- Da'esh exploatează cu cinism imagini ale epocii de aur a istoriei politice islamice. Califatul este prezentat ca întruchipând aspirațiile de unitate politică și culturală. Da'esh și-a declarat intenția de a-și extinde teritoriul la țările învecinate, precum Libanul, Iordania și țările din Golf. Ambițiile sale teritoriale, capacitățile sale, metodele de sensibilizare utilizate și modul de operare în rețea, în special cu ajutorul unei utilizări sofisticate a platformelor sociale, sunt fără precedent. Acțiunile sale sunt atractive pentru alte grupări din regiune, din Africa de Nord și Subsahariană, precum și din Asia. Unele dintre acestea și-au declarat loialitatea față de Da'esh. Anunțul constituirii „califatului”, urmat de lansarea unei acțiuni militare internaționale pentru combaterea acestei amenințări teroriste, a atras un flux semnificativ de luptători teroriști străini care s-au alăturat grupării în Siria și Irak.
- În cadrul unei tactici deliberate prin care urmărește să-și impună autoritatea în regiunile în care autoritatea statului s-a prăbușit, Da'esh comite acte care constituie încălcări flagrante ale drepturilor omului, ajungând până la crime împotriva umanității și crime de război, printre care uciderea în masă a civililor, sclavie, tortură, execuții arbitrate, nenumărate acte de violență cu caracter sexual și sexist, îndreptate împotriva minorităților etnice și religioase, dar și împotriva membrilor comunităților sunnite, percepuți ca o amenințare. Aceste acțiuni au avut ca rezultat strămutări considerabile de populație în regiune, au traumatizat semnificativ persoanele strămutate, în special femeile și copiii, au provocat un aflux masiv de refugiați în țările învecinate și, de asemenea, au sporit presiunea pe care migrația o exercită asupra UE.
- Da'esh încurajează efectuarea de săpături ilegale în căutarea de obiecte arheologice și culturale și utilizează, în scopuri militare, situri din patrimoniul umanității, inclusiv din patrimoniul mondial UNESCO, distrugându-le treptat.
- Da'esh poate fi considerat astăzi o organizație teroristă financiar autonomă, care obține venituri din vânzări ilegale de petrol și alte produse de bază, din impozite, din traficul de ființe umane, traficul ilicit de bunuri culturale, răpiri în scopul obținerii de răscumpărări și jafuri (inclusiv jefuirea băncilor), nemaiavănd astfel nevoie să se bazeze pe donații din partea sponsorilor regionali.

Problema kurdă

Escaladarea violenței a încurajat comunitățile kurde să-și consolideze autonomia sau să solicite independența, cu consecințe colaterale pentru integritate și, eventual, pentru stabilitatea pe termen lung a celor două țări.

În Irak, diferențele dintre regiunea Kurdistan și guvernul federal rămase nesoluționate timp de mulți ani, cum ar fi adoptarea unui mecanism permanent pentru repartizarea veniturilor (legea privind hidrocarburile) și statutul teritoriilor revendicate, se adaugă acum la celelalte probleme pe care guvernul irakian le are de rezolvat de urgență, în plus față de eforturile pe care le depune pentru contracararea Da'esh.

La începutul anului 2011, regimul sirian a făcut presiuni asupra kurzilor din Siria să nu ia parte la revoltele din țară, în schimbul autonomiei de facto a regiunilor din nord-estul Siriei, cu populație majoritar kurdă. De la apariția Da'esh, aceștia au fost în prima linie a luptei împotriva acestei grupări, împreună cu kurzii din țările învecinate. Mai întâi au apărut în principal regiunile cu populație kurdă din Siria (2013) și Irak (Muntele Sinjar în 2014) și accesul din Siria către restul regiunii Kurdistan din Irak. Ulterior, ei au apărut orașul asediat Kobani și alte autoproclamate „cantoane autonome” cu populație majoritar kurdă.

Orice sprijin acordat de UE rezistenței armate kurde împotriva Da'esh trebuie însoțit de asigurări puternice din partea UE că va continua să respecte integritatea teritorială a statelor din regiune.

Riscul de contaminare a țărilor vecine

Liban

Conflictul din Siria și numărul mare de refugiați înregistrați și neînregistrați în Liban (aproximativ 1,2 milioane în ianuarie 2015, reprezentând peste 25 % din populația libaneză) exacerbează tensiunile existente în interiorul societății libaneze, în instituțiile și comunitățile sale și exercită, de asemenea, o presiune importantă asupra resurselor naturale limitate. În timp ce guvernul libanez a optat pentru așa-numita „politică de disociere” de conflictul din Siria, bazată pe Declarația de la Baabda din iunie 2012, Hezbollah și grupările teroriste sunnite și-au consolidat treptat participarea directă la conflict. Confruntările din august 2014 dintre forțele de securitate libaneze și grupările armate siriene din interiorul și din jurul orașului Aarsal din estul Văii Bekaa și confruntările repetate de la Tripoli, au evidențiat amenințarea reprezentată de conflict în special pentru nordul Libanului.

Iordania

Iordania are o populație mult mai omogenă decât cea a Libanului, cel puțin în ceea ce privește apartenența religioasă. Însă prezența în țară a peste 600 000 de refugiați sirieni are consecințe asupra furnizării serviciilor și asupra resurselor naturale rare, în special apa. La fel ca în Liban, problema accesului la educație și la locuri de muncă implică riscuri pentru viitor care trebuie luate în considerare.

Turcia

Cu peste 1,65 milioane de refugiați sirieni pe teritoriul turc (conform cifrelor oficiale), Turcia găzduiește în prezent cea mai mare comunitate de refugiați din Siria. De asemenea, ea acordă o asistență umanitară semnificativă (potrivit estimărilor guvernului, peste 4 miliarde de dolari începând din 2011). Turcia solicită sporirea sprijinului internațional pentru a putea face față consecințelor crizei.

2- OBIECTIVE

Prezenta strategie are ca obiective generale contracararea amenințării la adresa stabilității regionale și internaționale reprezentate de Da'esh și de alte grupuri teroriste și, în același timp, crearea condițiilor necesare pentru o tranziție politică deschisă tuturor în Siria și pentru o stabilitate durabilă în Siria și Irak, precum și în țările din regiune care găzduiesc refugiați, odată cu reducerea suferinței umane cauzate de violențele și strămutările actuale.

- Strategia prevede o combinație de angajamente la nivel politic și diplomatic, acțiuni de comunicare și măsuri practice de sprijin. Pentru a-și îndeplini obiectivele și pentru a garanta un răspuns eficace, UE trebuie să asigure o finanțare durabilă și previzibilă, care să acopere nivelul fără precedent al nevoilor din regiune. În consecință, Comisia propune un pachet de măsuri de ajutor în valoare de 1 miliard EUR, această sumă urmând a fi alocată din bugetul UE pentru anii 2015 și 2016. Detaliile acestei propuneri sunt prezentate în fișa financiară anexată la prezenta comunicare.

Pentru ca strategia UE să dea roade, este important să existe o sinergie și o complementaritate între acțiunile UE și cele ale statelor membre, atât la nivel politic, cât și la nivel operațional. La nivel politic, această strategie ar trebui să ofere un cadru pentru o mai bună aliniere a eforturilor diplomatice ale UE și ale statelor membre. La nivel operațional, strategia ar trebui să ofere în special un cadru general pentru sporirea finanțării, precum și o mai bună coordonare a donatorilor UE și a programării comune (inclusiv prin intermediul Fondului fiduciar regional al Uniunii Europene ca răspuns la criza siriană, „fondul Madad”). Statele membre sunt invitate să continue să mobilizeze asistență la nivel bilateral, în așa fel încât reacția lor colectivă să fie cel puțin egală cu efortul bugetar la nivelul UE.

Populațiilor vulnerabile le va furnizat ajutor umanitar în continuare, în funcție de nevoi și în deplină conformitate cu principiile umanitare ale umanității, neutralității, imparțialității și independenței, principii recunoscute la nivel internațional.

2.1 OBIECTIVE COMUNE PENTRU SIRIA, IRAK ȘI ALTE ȚĂRI AFECTATE

2.1.1 Promovarea angajamentului regional, în sprijinul păcii și al securității pe termen lung

Pentru a contribui la înfăptuirea schimbărilor necesare, este esențial ca UE să mențină o diplomatie la nivel înalt susținută în regiune. Pentru opinia publică din Orientul Mijlociu, țările din regiune, în special statele din Golf, Egiptul, Turcia și Iranul, sunt, în multe privințe, vizate în mod direct și mai în măsură să contribuie la lupta împotriva Da'esh decât țările comunității internaționale în sens larg. Ele au, de asemenea, interesul de a acționa, întrucât orice propagare a crizelor din Siria și Irak constituie o amenințare în primul rând la adresa lor. În plus, rivalitățile dintre marii actori regionali se numără printre factorii care stau la baza violenței și a tensiunilor sectare din Siria, Irak și din alte țări afectate, de pe urma cărora prosperă Da'esh. Din toate aceste motive, actorii regionali trebuie să fie ferm încurajați de către UE să își asume o responsabilitate specială în lupta împotriva amenințării reprezentate de Da'esh și în promovarea păcii în regiune, punând accent pe domeniile în care interesele lor converg. UE trebuie, de asemenea, să încurajeze vocile moderate din regiune și să le dea o mai mare forță și să promoveze o viziune diferită de cea a grupărilor teroriste.

Mijloacele de acțiune ale UE:

Trebuie pus accent pe un angajament politic și diplomatic accentuat cu țările din regiune, atât la nivel bilateral, cât și colectiv, prin intermediul Ligii Arabe, al Consiliului de Cooperare al Golfului și al Organizației de Cooperare Islamică, precum și cu alte țări și organizații care și-au oferit sprijinul. Dincolo de o condamnare clară a Da'esh, acest angajament ar trebui să includă un dialog privind diversitatea culturală, religia și ideologia, cu scopul de a combate extremismul violent, sprijin pentru diplomația științifică și alte forme de contacte interpersonale, precum și eforturi de reducere a percepțiilor greșite existente la nivelul UE cu privire la evoluțiile din regiune.

2.1.2 Izolarea și învingerea Da'esh ca forță militară și organizație teroristă și combaterea influenței sale ideologice

○ Susținerea și consolidarea forțelor care se opun Da'esh

Răspunsul militar al coaliției globale împotriva Da'esh ⁵ prevede atacuri aeriene împotriva forțelor Da'esh, precum și furnizarea de echipamente letale și neletale, formare și sprijin cu date operative pentru forțele irakiene de securitate, forțele kurde peshmerga și, în măsura posibilului, pentru opoziția moderată din Siria. Consiliul nu a adoptat nicio decizie de angajare a UE în operațiuni militare în acest sens. UE nu a primit nici sarcina de a coordona sau de a centraliza informații cu privire la livrările de arme sau alte tipuri de asistență militară, deși acest lucru ar putea fi avut în vedere. În plus, UE trebuie să se asigure că rămâne, ca mod de acțiune, suficient de flexibilă și de receptivă la operațiunile militare în curs de desfășurare.

○ Stoparea afluxului de luptători teroriști străini, de fonduri și de arme în sprijinul Da'esh

Conform *Strategiei sale de combatere a terorismului pentru Siria și Irak, cu un accent deosebit asupra luptătorilor străini*, care se înscrie în această strategie regională cuprinzătoare, UE își va intensifica eforturile pentru a izola Da'esh și pentru a-l priva de resursele necesare desfășurării operațiunilor, în conformitate cu rezoluțiile relevante ale CSONU și cu respectarea deplină a standardelor UE și internaționale privind drepturile omului. Pentru aceasta, este nevoie de un dialog politic deschis și consolidat cu Turcia și cu statele din Golf, care să fie purtat în strânsă coordonare cu alți parteneri (printre care SUA). Acest dialog ar trebui să fie corelat cu un sprijin practic în ceea ce privește consolidarea capacităților, pentru a le permite țărilor din regiune să facă față în mod eficient amenințării pe care o reprezintă luptătorii străini și, de asemenea, pentru a asigura aplicarea eficientă a sancțiunilor și a altor măsuri împotriva Da'esh, prin consolidarea controalelor la frontieră. Măsurile vizează, în același timp, depistarea persoanelor implicate în crime împotriva umanității și crime de război, combaterea corupției și a contrabandei de care beneficiază Da'esh și introducerea de acțiuni în justiție împotriva celor implicați. În plus, va fi nevoie de un control mai eficient atât al fluxurilor financiare care tranzitează instituții financiare, cât și al rețelelor financiare tradiționale.

UE va încerca, de asemenea, să contracareze extremismul violent în țările din regiune, să introducă programe de deradicalizare și să prevină radicalizarea. Sprijinul UE pentru consolidarea capacităților în domeniul combaterii terorismului și a luptătorilor străini va trebui să constituie o prioritate și să țină cont de capacitatea țărilor partenere de a îndeplini obiectivele de referință în ceea ce privește drepturile omului și libertățile civile și politice. Un domeniu-cheie pe care UE ar trebui să îl sprijine este reforma legislației privind combaterea terorismului în țările din regiune.

⁵ Coaliția globală a fost creată în septembrie 2014 și este sprijinită de peste 60 de țări, inclusiv de țările-cheie din regiune. UE sprijină eforturile depuse de această coaliție, inclusiv pe plan militar, în conformitate cu dreptul internațional.

Pentru a conferi credibilitate efortului de combatere a terorismului, este esențial să se facă distincția între Da'esh și alte organizații teroriste, pe de o parte, și grupările care aderă la forme non-violente de Islam politic, pe de altă parte. Unul dintre obiectivele diplomației UE trebuie să fie acela de a avertiza asupra riscului ca reprimarea unor astfel de grupări să atragă după sine radicalizarea acestora. Este important să se garanteze că măsurile represive luate de țările partenere sunt necesare și proporționale și că nu încalcă standardele minime de protecție a drepturilor omului.

Mijloacele de acțiune ale UE: Angajamentul UE în acest domeniu va consta în acțiuni ale statelor membre și ale UE, pe baza evaluării fezabilității acestora și a priorităților în schimbare. Acesta ar trebui să includă un angajament la nivel politic și la nivel de experți față de instituțiile relevante din țările din regiune; contribuții din partea statelor membre ale UE și Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP), Instrumentul european de vecinătate (IEV) și de fonduri PESC, după caz. Acțiunile UE trebuie puse în aplicare în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a UE.

Luptătorii străini

- Acțiuni menite să stopeze aflulul de luptători străini în Siria și Irak și să se ocupe de repatriați (vor fi definite mai detaliat la începutul anului 2015, în conformitate cu obiectivele stabilite în cadrul *Strategiei UE de combatere a terorismului pentru Siria și Irak, cu un accent deosebit asupra luptătorilor străini*).
- Sprijinirea Turciei, Libanului și Iordaniei, în scopul întăririi securității la frontiere.
- Consolidarea capacităților în regiune în vederea punerii în aplicare a RCSONU 2178, precum și în domeniul gestionării frontierelor și al securității la frontiere, inclusiv cu ajutorul echipamentelor de detecție a urmelor de explozibili și prin difuzarea expertizei în materie de infrastructuri și structuri aeroportuare.
- Consolidarea cooperării polițienești și judiciare internaționale pentru: sprijinirea investigațiilor și a urmăririi penale a luptătorilor străini; monitorizarea și înregistrarea deplasărilor acestora, inclusiv prin adoptarea unei legislații a UE privind schimbul de registre cu numele pasagerilor cu principalii parteneri ai UE, cu respectând principiul proporționalității în ceea ce privește orice fel de restricție legată de protecția datelor; identificarea surselor de finanțare de origine criminală, inclusiv traficul de ființe umane; destabilizarea canalelor ilicite de aprovizionare cu arme și muniție și prevenirea utilizării criminale a internetului pentru recrutarea de teroriști și difuzarea practicilor teroriste.
- Elaborarea unei abordări comune în materie de securitate internă și externă și crearea unor rețele de experți care să urmărească evoluția metodelor de comunicare și de propagandă utilizate de Da'esh.
- Cooperarea cu Curtea Penală Internațională, inclusiv în ceea ce privește colectarea de probe, depozițiile martorilor și identificarea autorilor infracțiunilor.

Discursul alternativ și combaterea extremismului violent

- Sprijin pentru campaniile de comunicare desfășurate de actori relevanți în Siria, Irak și în regiune (inclusiv în țările de origine ale luptătorilor străini) pentru a discredita ideologia Da'esh, pentru a denunța încălcările drepturilor omului și pentru a combate extremismul violent și discursurile de incitare la ură ale altor grupări din regiune.
 - Sprijin pentru proiecte de combatere a extremismului violent în Liban și Iordania și, eventual, în alte țări din regiune, care să vizeze cele mai expuse segmente ale populației, în special tinerii.
 - Prevenirea radicalizării în închisori, printr-un program integrat de reinsertie sau de dezangajare pentru membrii grupărilor teroriste care revin acasă, atât în regiune cât și în UE.
 - Încurajarea guvernelor și a actorilor relevanți ai societății din regiune să ia măsuri specifice pentru a preveni și a combate radicalizarea și incitarea la ură în locuri publice (inclusiv în universități).
- *Sanctiuni împotriva finanțării terorismului*
 - Sprijinirea sancțiunilor ONU, inclusiv în ceea ce privește desemnările și măsurile vizând finanțele Da'esh. Punerea în aplicare și monitorizarea corespunzătoare a acestora (prin consultări internaționale).
 - Sprijinirea consolidării capacităților țărilor învecinate în materie de combatere a finanțării terorismului și corupției aferente.
 - Încurajarea cererilor de înscriere pe lista Comitetului ONU pentru sancțiuni împotriva Al-Qaida în vederea desemnării, de către acesta, a persoanelor și entităților care sprijină Da'esh, ca de exemplu intermediarii de pe piața neagră a petrolului din Siria și Irak, în conformitate cu Rezoluția 2170 a CSONU.
 - La nevoie, UE ar putea crea un regim autonom de sancțiuni care să vină în completare a regimului de sancțiuni împotriva Al-Qaida introdus de ONU. Orice astfel de regim de sancțiuni trebuie să respecte Carta drepturilor fundamentale a UE și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauza Kadi ⁶.
 - Încurajarea anchetelor penale și a cooperării judiciare care vizează urmărirea penală a luptătorilor străini și a organizațiilor de recrutare a teroriștilor și confiscarea activelor și a instrumentelor provenite din săvârșirea de infracțiuni.
- Sprijinirea, în continuare, de către UE a populațiilor refugiate și strămutate în urma conflictelor (mai ales în ceea ce privește mijloacele de trai și educația) și inițiativele de consolidare a rezilienței comunităților, simultan cu acoperirea nevoilor de bază pot constitui, de asemenea, mijloace eficiente de reducere a atracției exercitate de grupările teroriste.

⁶ A se vedea în special hotărârea „Kadi II” din 18 iulie 2013 (cauzele conexate C-584/10 P, C-593/10 P și C595/10P)

2.1.3 Prevenirea contagiunii regionale și consolidarea securității la frontiere

Este esențial ca pe viitor Da'esh să fie împiedicat să își facă simțită prezența, în mod disimulat sau nedisimulat, în țările învecinate. Libanul a avut în mod special de suferit de pe urma atacurilor teroriste orchestrate de aliații Da'esh pe teritoriul său. În ciuda unor manifestări minore de simpatie ale populației față de Da'esh, Iordania a reușit să împiedice orice formă de violență. Turcia, care s-a angajat într-un delicat proces de pace cu Partidul muncitorilor din Kurdistan (PKK), a fost criticată pentru că nu acordă suficientă prioritate luptei împotriva Da'esh. Turcia riscă, de asemenea, o infiltrare teroristă. Prevenirea propagării în regiune a crizei siriene și irakiene va necesita o majorare substanțială a nivelului de asistență acordată țărilor vecine, pentru a le ajuta să facă față aflului de refugiați (a se vedea punctul 2.1.5).

Libanul și Iordania trebuie sprijinite în domeniul securității și gestionării frontierelor. În decembrie 2014 a fost inițiat un dialog cu Libanul pe tema migrației, mobilității și securității, în timp ce cu Iordania a fost semnat un parteneriat pentru mobilitate în octombrie 2014. Ar trebui luate în considerare și următoarele aspecte:

- sprijinirea, în continuare, de către UE și statele membre, a reformei sectorului libanez al securității și punerea în aplicare a ajutorului acordat de UE în favoarea forțelor armate libaneze în domenii precum cooperarea civilă și militară, securitatea maritimă, securitatea frontierelor, combaterea terorismului și educația și instruirea militară;
- dacă este cazul, furnizarea de sprijin suplimentar pentru (i) consolidarea capacității de planificare și desfășurare a operațiunilor, (ii) consolidarea logisticii forțelor armate libaneze, (iii) introducerea unui ciclu de formare pentru forțele armate libaneze, (iv) asistarea forțelor armate libaneze în ceea ce privește gestionarea și securitatea frontierelor, (v) elaborarea unui concept de securitate orientat către viitor pentru polițiștii de frontieră aparținând forțelor libaneze de securitate, (vi) ameliorarea rolului jucat de forțele armate libaneze în combaterea terorismului, cu accent pe aspectele legislative, strategice și instituționale și (vii) revizuirea sistemului de educație și formare a forțelor armate libaneze și
- stabilirea unui dialog în materie de securitate cu Iordania, pentru revizuirea situației securității în regiune și pentru a deschide calea către o cooperare consolidată în materie de securitate și combatere a terorismului. În acest context, trebuie evaluate nevoile forțelor iordaniene de securitate (inclusiv cele ale regimentelor terestre de frontieră) și examinate opțiunile existente pentru completarea sprijinului pe care îl va primi Iordania ca parte a inițiativei NATO privind consolidarea capacităților de apărare.

În ceea ce privește Turcia, se iau în calcul următoarele măsuri:

- sprijinirea, în continuare, a Turciei pentru punerea în aplicare a planului său național de acțiune în favoarea unei gestionări integrate a frontierelor, inclusiv prin reformarea și modernizarea tehnicilor de supraveghere de-a lungul frontierelor sale terestre și prin controale la punctele de trecere a frontierei și
- dialogul pe care UE și Turcia l-au inițiat deja în materie de combatere a terorismului poate contribui la identificarea domeniilor în care UE ar putea sprijini autoritățile turce în scopul consolidării capacității acestora de a controla fluxul de persoane și materiale care trec frontiera turcă și de a identifica și detecta persoanele care trebuie atent monitorizate, armele de foc, explozibilii și alte substanțe periculoase.

Mijloacele de acțiune ale UE: IcSP, IEV, IPA și contribuțiile statelor membre.

2.1.4 Furnizarea de ajutor umanitar vital și de protecție internațională

Cu peste 3,3 miliarde EUR (din care peste 2 miliarde EUR sub formă de ajutor umanitar) alocate populațiilor afectate din Siria, Irak și din țările învecinate (în special Iordania, Liban, Turcia și Egipt), UE este principalul donator internațional care a reacționat la criza siriană. Având în vedere că nevoile cresc în continuare, UE și statele sale membre ar trebui să continue să furnizeze asistență umanitară și protecție internațională populațiilor siriene și irakiene afectate, inclusiv refugiaților și persoanelor strămutate în interiorul propriei țări (PSI), în Siria și Irak, precum și în țările învecinate și statele membre ale UE, pe o perioadă suplimentară. De asemenea, este esențial ca eforturile umanitare să fie mai bine corelate cu asistența pe termen mediu și lung acordată persoanelor strămutate, în special copiilor și tinerilor, astfel încât să se promoveze rezistența, redresarea și reintegrarea și dezvoltarea post-conflict și să se contracareze orice risc de radicalizare în rândul populațiilor refugiate. Ținând cont de limitările severe la care este supus bugetul UE, trebuie explorate împreună cu statele membre modalități suplimentare și inovatoare de finanțare.

Mijloacele de acțiune ale UE:

Coordonare:

Sprrijinirea, în continuare, a sistemului de coordonare condus de ONU, în conformitate cu consensul european privind ajutorul umanitar și dreptul umanitar internațional.

Acces:

- utilizarea tuturor canalelor posibile de livrare (inclusiv drumurile care traversează liniile de conflict și frontierele) pentru a fi în măsură să ajute toate persoanele aflate în dificultate, inclusiv pe cele aflate în zonele greu accesibile (4,8 milioane de persoane în Siria, 3,6 în Irak, la jumătatea lunii ianuarie 2015);
- asumarea, împreună cu toate părțile implicate în conflict, a unui angajament proactiv în favoarea măririi spațiului umanitar în Siria și Irak și a facilitării accesului la toate persoanele care au nevoie de ajutor;
- consolidarea capacității ONU de a negocia accesul, în special în Siria și Irak, prin intermediul Oficiului pentru coordonarea afacerilor umanitare (OCHA) și asigurarea unei mai bune coordonări, în special între operațiunile care implică traversarea frontierelor și a liniilor de conflict;
- consolidarea capacităților ONG-urilor locale de a furniza asistență.

Protecție:

- asigurarea protecției populațiilor afectate; promovarea respectării dreptului internațional în materie de refugiați și ajutor umanitar;
- sensibilizarea autorităților din țările afectate cu privire la faptul că politicile guvernamentale trebuie să se conformeze dreptului umanitar internațional, astfel încât să se împiedice crearea sau menținerea de tabere improvizate în zone de tipul „no man's land”, garantarea creării de mecanisme de înregistrare și documentare pentru persoanele strămutate în interiorul țării și pentru refugiați și garantarea accesului persoanelor strămutate și al refugiaților vulnerabili, în special femeii și copii, la asistență juridică și protecție adecvată. Eforturile depuse de ICNUR și de alți actori trebuie susținute în continuare pentru a garanta că politicile guvernamentale respectă aceste standarde;
- pledarea, în continuare, în favoarea siguranței și protecției lucrătorilor din domeniul ajutorului umanitar, precum și a inviolabilității unităților medicale și educaționale.

Relațiile dintre societatea civilă și armată

- consolidarea inițiativei conduse de ONU privind coordonarea și contactele dintre societatea civilă și armată, pentru a asigura respectarea dreptului umanitar internațional și a principiilor umanitare, reducând, în același timp, riscurile privind securitatea actorilor umanitari și îmbunătățind accesul la populațiile aflate în dificultate.

Abordări pe țări

- încurajarea ONU să caute modalități de acțiune nediscriminatorii, deschise tuturor și specifice fiecărei țări („Pentru întreaga Sirie” și „Pentru întregul Irak”);
- pledarea, în continuare, în favoarea acțiunilor integrate și prioritare necesare în domeniul umanitar și al dezvoltării și a analizei comune a decalajelor, precum și în favoarea punerii în aplicare a planului regional de rezistență pentru refugiați prin intermediul planurilor naționale de răspuns din țările învecinate.

Capacitate de reacție rapidă și monitorizare

- consolidarea unui sistem multisectorial de alertă precoce la scară națională;
- sporirea capacităților de pregătire și de reacție rapidă, introducând o mai mare flexibilitate în acordurile existente cu partenerii pentru a răspunde mai bine nevoilor emergente, stabilirea unor convenții privind constituirea unui stoc de urgență și luarea în considerare a unor contribuții la fondurile actuale de intervenție în situații de urgență.

Diplomație publică și vizibilitatea ajutorului

- îmbunătățirea comunicării cu privire la asistența umanitară și pentru dezvoltare a UE atât în regiune, cât și în Uniune, la nevoie pe baza unor orientări revizuite în materie de comunicare/vizibilitate.

Satisfacerea nevoilor de dezvoltare pe termen lung ale persoanelor strămutate

- direcționarea unei părți a asistenței pentru dezvoltare furnizată de UE Siriei, Irakului și țărilor învecinate către persoanele strămutate, mai ales pentru educația copiilor și programele de formare și de reconversie profesională a adulților, punând accent pe locurile de muncă pentru care există cerere într-un mediu postconflict. Formarea profesională ar trebui să includă programe pentru femei, menite să stimuleze rolul socio-economic al acestora în reconstrucția postconflict.

Reinstalare și azil

- sprijinirea, în continuare, a capacităților țărilor gazdă de a face față pe termen lung fluxului de refugiați, în special prin programele regionale de dezvoltare și protecție în Iordania, Liban și Irak și ajutând Turcia să furnizeze asistență umanitară pentru refugiații sirieni și oferindu-i sprijin pentru a institui și exploata un sistem de azil modern și stabil.
- oferirea, în continuare, de perspective de reinstalare în UE pentru refugiații sirieni (și dacă este cazul, pentru cei irakieni). ICNUR a făcut apel la comunitatea internațională să participe la reinstalarea/admiterea pe motive umanitare a cel puțin 130 000 de sirieni, în special a celor mai vulnerabili. Statele membre ale UE s-au angajat să ofere aproximativ 36 000 de locuri, acesta fiind cel mai important angajament din istoria eforturilor de reinstalare depuse de UE. Comisia sprijină eforturile de reinstalare în cadrul Fondului pentru azil, migrație și integrare.

2.1.5 Consolidarea capacităților locale de rezistență în Siria, Irak și în țările învecinate afectate

Pentru a împiedica alte recrutări de către Da'esh, precum și alte acte ulterioare de violență atât în rândul populațiilor strămutate și al comunităților gazdă, cât și între acestea, este esențial ca acestor populații să li se ofere asistență și perspective mai bune. Pentru a promova reintegrarea și dezvoltarea postconflict și pentru a contracara extremismul potențial în rândul populațiilor refugiate și al comunităților gazdă, eforturile umanitare trebuie să țină cont de nevoile de dezvoltare pe termen lung ale persoanelor afectate. Este important ca în zonele din Siria și Irak scoase de sub dominația Da'esh să fie restabilit rapid statul de drept, iar furnizarea de servicii și activitățile economice de bază să fie reluate pentru a putea împiedica această grupare să devină mai atractivă și pentru a crea condițiile minime necesare reîntoarcerii voluntare, cu demnitate și în siguranță, a persoanelor strămutate în interiorul țării.

Aceste acțiuni ar trebui să aibă ca obiectiv sprijinirea capacității de rezistență a persoanelor, comunităților și instituțiilor pentru a face față efectelor crizei.

În paralel cu această asistență, este necesar să se stabilească un dialog politic la nivel înalt, atât colectiv, cât și bilateral, cu țările care găzduiesc refugiați sirieni, pentru a garanta că li se pot oferi protecție și perspective (în special în ceea ce privește accesul la educație, la piața muncii, etc.).

Mijloacele de acțiune ale UE:

Acordarea de sprijin și asistență în materie de consolidare a rezistenței și redresare a comunităților locale și actorilor locali din Siria, Irak și din țările învecinate, prin intermediul fondului „Madad“, al instrumentului care contribuie la stabilitate și pace și al contribuțiilor directe din partea statelor membre, vizând în special:

- dezvoltarea cadrelor comune în materie de ajutor umanitar/dezvoltare existente pe teren și stabilirea unei programări comune în Siria, Irak, Iordania, Liban și Turcia;

- utilizarea fondului „Madad” pentru ajutorul destinat stabilizării și rezistenței refugiaților și comunităților gazdă din Irak, Liban, Iordania, Turcia și Egipt. Acest ajutor trebuie acordat în cadrul unei abordări globale, astfel încât să se asigure coordonarea cu mecanismele de finanțare existente și să se țină cont de planurile actuale ale guvernelor naționale și de abordarea inclusă în planul regional pentru refugiați și rezistență al ONU;
- sprijinirea guvernelor din regiune să aplice politici care să consolideze capacitatea de rezistență economică în rândul refugiaților și al comunităților gazdă, să promoveze perspective pentru tineri și să respecte egalitatea de gen și
- implementarea programului de asistență suplimentară în favoarea Turciei anunțat ca urmare a crizei Kobani, destinat să sprijine autoritățile turce în eforturile acestora de a oferi ospitalitate și asistență pe termen lung refugiaților sirieni găzduiți de Turcia.
- La un nivel mai general, ar trebui avută în vedere o asociere cu organizațiile diasporei din Europa, pentru a consolida influența UE și a spori eficacitatea acțiunilor sale.

• 2.2 OBIECTIVE PE ȚĂRI - SIRIA

2.2.1 Eforturi în direcția unei tranziții politice

Conform obiectivelor și acțiunilor definite în comunicarea comună „Către o abordare cuprinzătoare a UE față de criza siriană”, UE va continua să exploreze toate posibilitățile de reluare a procesului politic, în coordonare cu partenerii regionali și internaționali, în vederea realizării unei tranziții conduse de sirieni. Mai exact, UE ar trebui:

- să sprijine pe deplin eforturile depuse de Staffan de Mistura, trimisul special al ONU în Siria, pentru a obține o dezamorsare strategică a violenței care să constituie punctul de pornire pentru un proces politic durabil mai amplu; să sprijine concret propunerile sale, în special pe cea care urmărește să valorifice înghețarea la nivel local a ostilităților în conformitate cu dreptul umanitar internațional; în cadrul acestei abordări, acțiunea axată pe ajutor umanitar și rezistență, bazată pe principii, ar trebui să rămână separată de negocierile politice și de cele pe tema securității;
- să sprijine eforturile de mediere și dialog depuse la nivel local și internațional, inclusiv inițiativele menite să promoveze acordurile la nivel local și alte inițiative locale de consolidare a păcii, care ar putea include și inițiative de cooperare de o parte și de alta a liniei de front, care să acorde atenția cuvenită participării femeilor;
- să încerce să obțină un consens internațional, la nivelul Consiliului de Securitate al ONU, un consens regional (avem interesul comun de a proteja unitatea, integritatea teritorială și suveranitatea Siriei și de a lupta împotriva terorismului) și sprijin regional în favoarea unui proces politic de tranziție, condus de Siria, conform rezoluțiilor Consiliului de Securitate al ONU și comunicatului de la Geneva din 30 iunie 2012 și
- să încurajeze, în acest spirit, constituirea unui grup de sprijin care să îl asiste pe Secretarul General al Națiunilor Unite sau pe trimisul special al ONU în Siria în eforturile de a obține un consens mai larg în favoarea unui proces politic național.

Mijloacele de acțiune ale UE: angajamentul politic și diplomatic cu țările din regiune și cu partenerii internaționali, cu scopul de a dezamorsa tensiunile regionale, pe de o parte, și războiul dintre regimul Assad și opoziția armată siriană pe de altă parte, încurajând, în același timp, stimularea unei ample tranziții în Siria, pe baza Comunicatului de la Geneva. Intensificarea presiunilor asupra regimului Assad, în special prin noi sancțiuni punctuale și alte măsuri restrictive adecvate, cu un impact limitat asupra populației civile. Aplicarea de către UE a unor sancțiuni ferme privind petrolul sirian și încurajarea țărilor terțe să procedeze în același mod. Consolidarea dialogului cu partenerii, în special în regiune.

Consolidarea personalului politic al delegației UE în Siria (care va rămâne în sediul Delegației UE din Beirut). Atâta timp cât condițiile pentru redeschiderea Delegația UE din Damasc nu sunt îndeplinite, vor continua să aibă loc deplasări regulate în Siria.

2.2.2 Consolidarea opoziției moderate și a actorilor societății civile

- Sprijinirea, în continuare, a opoziției moderate, și anume Coaliția Națională pentru Forțele Siriene Revoluționare și de Opoziție, dar fără a exclude celelalte forțe naționale constructive, fie că este vorba de societatea civilă sau de domeniul politic, pentru a favoriza deschiderea sa (inclusiv în raport cu minoritățile religioase și etnice), creșterea eficienței sale și egalitatea de șanse. Nu va exista o pace durabilă în Siria dacă nu se răspunde și revendicărilor diferitelor grupuri etnice și religioase sau dacă nu se menține caracterul multietnic și multireligios al țării.
- explorarea și sprijinirea, în continuare, dacă este cazul, a inițiativelor „track 2” și „track 3”, care ar putea să contribuie la definirea unui model de tranziție bazat pe integrarea opozanților credibili într-un nou guvern de tranziție, precum și a unui proces de stabilizare la nivel local și național. Se va acorda o atenție specială participării femeilor la aceste inițiative.
- sprijinirea, în continuare, a consolidării capacităților organizațiilor societății civile siriene.

Mijloacele de acțiune ale UE: sprijin continuu în favoarea eforturilor de consolidare a păcii și a eforturilor de mediere, în special în ceea ce privește consolidarea capacităților actorilor societății civile interne și a acțiunilor IEV și ale instrumentului care contribuie la stabilitate și pace menite să consolideze rezistența.

2.2.3 Furnizarea de servicii de bază și contribuția la reconstruirea unei administrații în zonele cu un nivel scăzut de violență

- îmbunătățirea nivelului de furnizare a asistenței neumanitare către Siria care implică traversarea frontierelor și a liniilor de conflict.
- sprijinirea opoziției moderate și a entităților societății civile pentru a restabili o administrație și servicii publice (inclusiv în materie de protecție civilă, sănătate, educație), precum și o activitate economică generală, în zonele cu nivel scăzut de violență, în zonele ocupate anterior de Da'esh și în regiunile din nordul Siriei populate în principal de kurzi sirieni.
- sprijin în favoarea prestării de servicii de bază în domenii esențiale, ținând cont de principiul incluziunii, al bunei guvernante și al consultării comunității și sprijinirea activităților menite să consolideze rezistența, inclusiv gestionarea și protecția durabilă a resurselor naturale.

Mijloacele de acțiune ale UE:

Consolidarea asistenței în materie de rezistență și redresare, de exemplu prin activități specifice finanțate de UE sau de un stat membru, care să sprijine comunitățile locale și actorii sociali locali (inclusiv operațiuni gestionate din Gaziantep cu participarea mai multor state membre), cu sprijinul „fondului Madad”, al instrumentului care contribuie la stabilitate și pace și al IEV.

- Pe termen scurt, proiectele UE în favoarea societății civile finanțate prin IEV (17 milioane EUR) și prin instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (12 milioane EUR) vor contribui la consolidarea capacităților organizațiilor societății civile siriene, la furnizarea de servicii de bază, la adoptarea de măsuri în favoarea statului de drept, precum și la dezvoltarea unui mediu politic deschis și participativ la nivel local. De asemenea, ar putea fi avute în vedere programe specifice pentru minorități, cu scopul de a garanta siguranța tuturor comunităților etnice și religioase, de a asigura o tranziție favorabilă incluziunii, de a le satisface nevoile speciale și de a sprijini reintegrarea acestora în societate.

2.2.4 Promovarea drepturilor omului și a dreptului umanitar internațional și garantarea asumării răspunderii

- continuarea cercetărilor și a colectării de informații cu privire la crimele de război și la crimele împotriva umanității, în special în perspectiva unor posibile trageri la răspundere penale în viitor.
- sprijinirea, împreună cu alți parteneri, a Comisiei de anchetă a ONU și a altor inițiative de responsabilizare destinate elaborării unui proces de responsabilizare și contestării culturii impunității.
- sprijinirea, în continuare, a activităților Organizației pentru Interzicerea Armelor Chimice (OIAC), în special a misiunii de verificare și distrugere a armelor chimice siriene și a unităților de producție.
- căutarea, în continuare, a unor modalități care să permită sesizarea Curții Penale Internaționale (CPI) în legătură cu situația din Siria și sprijinirea unor mecanisme de responsabilizare complementare, inclusiv la nivel național.

Mijloacele de acțiune ale UE: angajament diplomatic, inclusiv la nivelul Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite și sprijin practic în favoarea apărătorilor drepturilor omului prin intermediul instrumentului care contribuie la stabilitate și pace și al *Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului* (IEDDO), cooperare judiciară.

2.2.5 Pregătirea pentru viitor

- planificarea, în continuare, a redresării pe termen lung și a reconstrucției Siriei și punerea bazelor pentru reîntoarcerea și reintegrarea refugiaților și a persoanelor strămutate în interiorul țării, în special prin intermediul unor evaluări periodice ale pagubelor și nevoilor din Siria;
- consolidarea, în continuare, a capacităților cetățenilor sirieni și ale societății civile siriene, inclusiv ale organizațiilor care promovează egalitatea de gen și emanciparea femeilor, pentru a le permite cetățenilor sirieni să joace un rol activ în reconstrucția țării lor;
- explorarea de noi oportunități pentru studenții și cercetătorii sirieni, sub formă de burse în Europa și de stagii de formare profesională în regiune;
- identificarea, în continuare, a posibilităților de consolidare a capacităților și competențelor cetățenilor sirieni de gestionare a procesului de tranziție (în domenii precum reglementarea mijloacelor de informare în masă, descentralizarea, administrarea municipalităților, elaborarea constituției etc.), acordând atenția cuvenită nevoilor și rolului femeilor;
- planificarea, în continuare, cu atenție, a procesului de dezarmare, demobilizare și reintegrare, în cadrul unei reforme a sectorului securității;
- continuarea evaluării periodice a condițiilor actuale, pentru a garanta că acestea permit pregătirea și aplicarea unor măsuri judiciare tranzitorii menite să promoveze reconcilierea, încrederea și să consolideze statul de drept;
- pregătirea cu atenție a terenului pentru reforma constituțională și electorală, inclusiv a legislației care reglementează activitatea partidelor politice;
- analizarea mijloacelor de protejare a patrimoniului cultural rămas nedistrus și de promovare a diversității culturale, în special prin campanii educative și de sensibilizare;
- menținerea rolului de lider al UE în coordonarea donatorilor pentru a spori coerența, coordonarea și previzibilitatea asistenței internaționale pentru reconstrucția Siriei;

- valorificarea pe deplin a potențialului programului Erasmus+ pentru finanțarea de burse care să favorizeze mobilitatea studenților sirieni și proiecte de cooperare destinate modernizării instituțiilor de învățământ superior din Siria. Analizarea altor posibilități de a ajuta țările vecine și universitățile acestora să furnizeze servicii de învățământ superior studenților sirieni.

UE va continua aceste eforturi, ținând seama de faptul că trebuie evitată prăbușirea instituțiilor statului în Siria.

Mijloacele de acțiune ale UE: IEV, fondul „Madad”, IcSP („Programul Tahdir: Pregătirea tranziției în Siria”), acordul trilateral între ONU, Banca Mondială și UE cu privire la evaluarea nevoilor postconflict, Erasmus +.

2.3 OBIECTIVE PE ȚĂRI - IRAK

2.3.1 Sprijinirea guvernului irakian în procesul de transformare a incluziunii în realitate

UE trebuie să aibă ca principal obiectiv pentru Irak sprijinirea un guvern irakian favorabil incluziunii în eforturile sale de a răspunde revendicărilor legitime ale cetățenilor irakieni și de a promova un proces pe termen lung de construcție a statului și de reconciliere națională, pe baza dispozițiilor Constituției irakiene. Programul Guvernului (2014-2018) și planul național de dezvoltare irakian (2014-2017) constituie un bun punct de plecare în acest sens, în timp ce acordul de parteneriat și cooperare (APC) dintre UE și Irak, din care unele părți sunt deja aplicate cu titlu provizoriu, oferă un cadru pentru cooperare în numeroase domenii. Dacă plângerile sunniților trebuie soluționate, trebuie adoptată, în același timp, o abordare amplă la nivel național cu privire la intensificarea atitudinilor sectare și a radicalizării în majoritatea comunităților irakiene. UE va încerca să coopereze cât mai strâns posibil cu Misiunea ONU de asistență pentru Irak (UNAMI) și cu agențiile ONU care desfășoară activități în Irak.

o Angajarea dialogului cu grupările sunnite moderate marginalizate

Guvernul irakian trebuie susținut în demersul său de a angaja un dialog cu toate componentele societății irakiene, în special cu grupurile religioase și politice moderate, pentru ca acestea să poată juca un rol în viitorul Irakului. Totuși, trebuie acordată o atenție specială comunității sunnite, astfel încât populația sunnită să nu primească niciun fel de sprijin din partea Da'esh. Acest demers trebuie întreprins în paralel cu orice apel la rezistență armată împotriva Da'esh care ar putea fi transmis acestor grupuri. Implicarea comunității sunnite ar trebui să genereze măsuri de soluționare a revendicărilor cunoscute, să promoveze reconcilierea, pentru a garanta siguranța populației (în special a grupurilor care doresc să participe la lupta împotriva Da'esh) și să ofere garanții în legătură cu o consultare viitoare privind elaborarea politicilor. În același timp, trebuie susținute comunitățile šiite moderate și grupurile societății civile pentru a contracara stigmatizarea comunității sunnite și ostilitatea față de aceasta.

o Angajarea dialogului cu regiunea irakiană a Kurdistanului

Soluționarea litigiilor guvernului federal cu guvernul regiunii Kurdistan, inclusiv în ceea ce privește tranșarea definitivă și durabilă a problemei transferului de venituri provenite din exploatarea petrolului și a teritoriilor disputate, reprezintă o prioritate majoră și ar îmbunătăți în mod simțitor climatul politic în Irak. UE ar trebui să încurajeze guvernul federal și guvernul regional al Kurdistanului să convină asupra unei foi de parcurs clare, cu termene limită, pentru soluționarea litigiilor pe baza dispozițiilor constituționale.

- **Consolidarea instituțiilor statului administrate în mod democratic și sprijinirea reformei politice și legislative**

UE și statele sale membre ar trebui să sprijine guvernul irakian în eforturile sale de a lansa un program riguros de reformă administrativă menit să consolideze capacitatea entităților guvernului civil pe baza principiilor moderne de administrare și de gestiune financiară. Principiile fundamentale ale unei astfel de reforme ar trebui să fie separarea posturilor politice și administrative, crearea unui serviciu public independent, precum și aplicarea unei politici nesectare privind egalitatea de șanse, pe bază de calificări și competențe.

În cadrul Constituției irakiene ar trebui să se aibă în vedere acordarea de sprijin pentru inițiativele în favoarea reformelor politice și legislative propuse de guvern, cu condiția ca acestea să contribuie la reconcilierea națională și la dezvoltarea țării.

- **Restructurarea sectorului securității**

Reformarea sectorului securității acoperă o gamă largă de activități, de la sprijinul acordat forțelor militare la reformarea cadrului legislativ. Orice activitate viitoare a UE în acest domeniu trebuie să ia în considerare măsurile adoptate de coaliția internațională pentru lupta împotriva Da'esh și eforturile bilaterale depuse de statele membre ale UE pentru obținerea complementarității. Statele membre ale UE sunt în prezent implicate în eforturile de restructurare și de formare a forțelor de securitate irakiene. Deficiențele forțelor de securitate irakiene au condus la reapariția miliției ilegale care, deși a susținut eforturile forțelor de securitate, este responsabilă de un mare număr de atrocități și de încălcări ale drepturilor omului. Demobilizarea treptată a milițiilor šiite și a altor grupări armate și înlocuirea acestora cu forțe de securitate irakiene competente și care să reconcilieze diferențele sectare, sunt esențiale pentru reconcilierea națională. Guvernul irakian are datoria de a se asigura că aceste forțe de securitate vor fi singurele care vor deține arme și va trebui să interzică orice formațiune armată nereglementată de cadrul guvernamental, în conformitate cu prevederile Constituției irakiene. În același timp, trebuie consolidate competențele și prezența forțelor de poliție civilă.

- **Reforme judiciare și integrarea respectării drepturilor omului**

Încălcările principiilor statului de drept se află în centrul crizei din Irak. UE și statele sale membre ar trebui să aibă în vedere consolidarea sprijinului acordat guvernului irakian pentru introducerea măsurilor de consolidare a statului de drept și pentru protejarea drepturilor omului în toate domeniile vieții publice din Irak. Printre aceste măsuri trebuie să se numere reformarea legislației controversate existente și a punerii sale în aplicare, elemente care s-au constituit în vectori ai radicalizării și ai rezistenței față de guvernul irakian. Trebuie depus un efort susținut pentru a consolida independența instituțiilor, în special a sistemului judiciar. Formarea în domeniul drepturilor omului trebuie să fie inclusă și să ocupe un loc important în programele de învățământ ale forțelor de securitate civile și militare, iar cooperarea dintre forțele de securitate și instituțiile judiciare, precum și cu organismele de supraveghere ale poliției, trebuie îmbunătățită. Statutul și capacitățile Comisiei pentru drepturile omului ar trebui consolidate. Un mai mare respect pentru drepturile omului în sistemul penitenciar va contribui la combaterea radicalizării. Capacitățile judiciare de luptă împotriva organizațiilor teroriste ar trebui să fie consolidate. UE ar trebui să încurajeze aderarea Irakului la Statutul de la Roma, pentru a facilita urmărirea penală internațională. Este esențial ca în depunerea tuturor acestor eforturi să se ia ca punct de reper modul în care UE a sprijinit, în trecut, eforturile de reformare a justiției în cadrul misiunii EUJUSTLEX. Pe termen mai lung, Irakul ar trebui să fie încurajat să elaboreze un plan de eliminare treptată a pedepsei cu moartea, având în vedere ineficiența acesteia și rolul pe care ar putea să îl joace în procesul de radicalizare.

○ Consolidarea administrației regionale și locale

Constituția irakiană prevede posibilitatea unei mai mari autonomii regionale și locale, însuși guvernul irakian indicând în programul său că descentralizarea ar putea constitui o opțiune viabilă. O mai mare autonomie politică și financiară în gestionarea afacerilor provinciale și locale, printre care se numără controlul local al serviciilor locale de securitate, precum și o mai mare apropiere de procesul de luare a deciziilor, pot contribui la soluționarea revendicărilor locale. Acest proces trebuie să fie însoțit însă de un sistem care să contribuie la distribuirea echitabilă a resurselor între localități și de măsuri interconfesionale de restabilire a încrederii între entități, de exemplu prin proiecte regionale de infrastructură și alte proiecte de cooperare.

Mijloacele de acțiune ale UE:

Aspecte instituționale

- Contacte la nivel politic și administrativ, în special în cadrul APC. În acest sens, ratificarea rapidă a APC de către statele membre ale UE ar trimite un semnal puternic cu privire la angajamentul UE.
- Având în vedere rolul esențial pe care îl joacă regiunea Kurdistan în lupta împotriva Da'esh și în soluționarea crizei politice din Irak, UE va încerca să își sporească prezența în Erbil, cu respectarea deplină a ordinii constituționale irakiene. În funcție de constrângerile bugetare și cu condiția obținerii acordului din partea administrației centrale, la Erbil va fi înființat un birou al delegației UE în Irak. UE va încerca să faciliteze circulația informațiilor între Bagdad și Erbil. De asemenea, va promova, dacă este cazul, participarea guvernului regiunii Kurdistan la punerea în aplicare a APC dintre UE și Irak.
- Ar trebui examinată posibilitatea de a sprijini demersurile întreprinse de diplomația irakiană pentru a obține adeziunea țărilor din regiune și din afara acesteia, pe baza experienței și cunoștințelor dobândite de Irak în eforturile de reabilitare internațională pe care le-a întreprins în 2003 și 2010.
- Delegația UE în Irak ar trebui să fie consolidată, printre altele, cu experți în domeniul securității din statele membre.

Asistență tehnică

- UE poate mobiliza expertiza disponibilă în statele membre pentru a instrui și consilia instituțiile statului irakian în domenii precum reforma administrației publice, reforma sectorului securității, măsuri de combatere a terorismului cu respectarea drepturilor omului, precum și securitatea frontierelor/gestionarea integrată a frontierelor (GIF), pe baza dispozițiilor APC dintre UE și Irak, în special a dispozițiilor în materie de cooperare prevăzute la titlul III, care se aplică provizoriu.
- În domeniul securității, sprijinul UE ar putea contribui la consolidarea capacităților irakiene de contracarare a Da'esh. În consecință, posibilitatea utilizării instrumentelor UE va fi analizată în continuare. Cu toate acestea, pentru a evita dublarea eforturilor este important să se reamintească faptul că statele membre s-au angajat să ofere sprijin militar Irakului în primul rând în cadrul coaliției internaționale pentru contracararea Da'esh și a grupurilor sale de lucru, precum și în cadrul NATO, care are în vedere sprijinirea forțelor de securitate irakiene în contextul inițiativei privind consolidarea capacităților de apărare. Pentru a facilita întoarcerea persoanelor strămutate în interiorul țării în teritoriile recucerite de la Da'esh, ar putea fi pusă la dispoziție asistență tehnică pentru operațiunile de deminare și pentru neutralizarea dispozitivelor explozive amplasate de Da'esh.

- Va fi furnizată asistență în materie de consolidare a capacităților de combatere a terorismului (aspectele civile), ținând cont de eforturile coaliției internaționale și ale grupurilor sale de lucru, pentru a încuraja guvernul irakian să adopte o nouă abordare cuprinzătoare asupra combaterii terorismului, care să se bazeze pe respectarea drepturilor omului și pe prevenire. Printre domeniile de sprijin posibile figurează: consolidarea capacităților; schimbul de informații, colectarea, analizarea și protecția acestora, precum și combaterea finanțării terorismului.
- Eforturile depuse de UE pentru a încuraja reformele instituționale și juridice și luarea în considerare a drepturilor omului se pot baza pe proiectul de sprijinire a statului de drept, în prezent în curs de derulare în cadrul *Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare* (ICD), pe măsuri de sprijin viitoare în cadrul documentului indicativ de planificare multianuală pentru perioada for 2014-2017 și pe lecțiile învățate din misiunea Uniunii Europene EU JUSTLEX.
- La cererea guvernului irakian și cu condiția ca statele membre să poată finanța aceste operațiuni, UE se poate bizui pe numeroase modele din UE și poate apela la experți, atât la nivel național, cât și la nivelul UE (Comitetul Regiunilor), pentru a oferi consiliere guvernului irakian privind cea mai bună modalitate de realizare a transferului de competențe.
- Un factor important va fi sensibilizarea Consiliului Reprezentanților din Irak. Parlamentul European și parlamentele naționale sunt încurajate să joace un rol de prim plan în acest domeniu.
- UE va prezenta planuri de urgență pentru sprijinirea rapidă a guvernului irakian în eforturile pe care le depune pentru restaurarea și stimularea furnizării de servicii de bază în zonele recucerite de la Da'esh, pentru a încuraja întoarcerea de bună voie, cât mai curând posibil, cu demnitate și în condiții de deplină siguranță, a persoanelor strămutate în interiorul țării și se va asigura că acestora le sunt oferite garanțiile minime necesare în materie de protecție.

2.3.2 Sprijinirea serviciilor de bază, a dezvoltării economice și a luptei împotriva corupției

O stabilitate durabilă în Irak nu va putea fi obținută decât dacă toți cetățenii săi pot profita de extraordinara sa bogăție. Proasta gestionare a finanțelor publice în general și corupția generalizată au condus la o execuție bugetară inefficientă și la o prestare a serviciilor deficitară, iar în unele domenii, la degradarea mediului și a resurselor naturale. Ca urmare a crizei securității, economia a intrat în declin, iar scăderea prețului la petrol a atras după sine scăderea încasărilor la buget și a rezervelor valutare. Pentru a face față creșterii costurilor generate de nevoile sociale și de securitate, vor trebuie să fie adoptate reforme economice și bugetare.

În ceea ce privește crearea unui climat favorabil afacerilor, de peste zece ani rezultatele Irakului au scăzut sub media regională, accesul la creditare fiind unul dintre cele mai mari obstacole în calea dezvoltării sectorului privat. Este nevoie de o luptă hotărâtă împotriva corupției și de consolidarea capacităților administrative ale Irakului. De asemenea, trebuie ameliorată de urgență furnizarea serviciilor sociale de bază (educație, sănătate) și de infrastructură (electricitate, transport). Consolidarea sectorului privat și promovarea progresului economic sunt condiții pentru asigurarea viabilității progresului economic.

O provocare majoră pentru Irak constă în corelarea dezvoltării durabile cu ajutorul umanitar, simultan cu mobilizarea resurselor necesare furnizării serviciilor de bază către persoanele strămutate și cu facilitarea întoarcerii și reintegrării acestora. Este vorba despre furnizarea serviciilor de bază cum ar fi alimentarea cu apă, energie, furnizarea de locuințe, de educație școlară și universitară (acțiunea de consolidare a capacităților Erasmus+ a fost pusă recent la dispoziția Irakului), asigurarea securității și a accesului la finanțare (de exemplu, finanțarea IMM-urilor și microfinanțare), acordând atenția cuvenită emancipării femeilor și protejării resurselor naturale.

Mijloacele de acțiune ale UE:

Marile obiective ale cooperării în cadrul APC dintre UE și Irak sunt stabilitatea macroeconomică, sustenabilitatea datoriei și eficacitatea cheltuielilor publice. În acest sens, cooperarea, mai ales în cadrul subcomitetelor pe probleme comerciale, economice, de energie și transport, ar putea să susțină reforme privind economia și mediul de afaceri. Părțile ar putea analiza: a) tendințele macroeconomice b) politicile economice și bugetare generale (administrarea veniturilor provenind din exploatarea resurselor naturale, reducerea subvențiilor și a sprijinului acordat întreprinderilor de stat, investiții în distribuția de electricitate, promovarea dezvoltării energiilor regenerabile și a măsurilor de eficiență energetică, intensificarea exporturilor de petrol și facilitarea viitoarelor exporturi de gaz - centrul energiei UE-Irak și măsurile de sprijin conexe ale UE și ale guvernului irakian ar trebui să ajute în acest sens) c) dezvoltarea sectorului financiar (aprofundarea pieței financiare, facilitarea accesului la credit privat și consolidarea incluziunii financiare) și d) furnizarea de informații și consultanță tehnică pentru a contribui la îmbunătățirea producției agricole. Se va lua în considerare și cooperarea în vederea minimizării impactului pe termen mai lung al sectorului energetic asupra mediului, precum și cooperarea în domeniul schimbărilor climatice.

Poate fi oferită asistență tehnică prin intermediul ICD și al altor instrumente pentru îmbunătățirea gestionării finanțelor publice (în cadrul unei acțiuni concertate a FMI, a Băncii Mondiale și a UE) și sub formă de consultanță privind reformele economice.

„Fondul Madad” și instrumentul care contribuie la stabilitate și la pace vor putea asigura fondurile necesare pentru corelarea dezvoltării cu ajutorul umanitar. Este nevoie ca aceste legături să se bazeze pe sprijinul existent și să fie extinse cât mai curând posibil pentru a face față unei situații de strămutare prelungită și pentru a fi utilizate în perspectiva întoarcerii persoanelor strămutate în interiorul țării, cu scopul de a pune bazele unei stabilități și creșteri economice durabile.

Odată cu punerea în aplicare a acordului-cadru operațional, BEI (banca UE) va putea lua în considerare demararea unor operațiuni în Irak, punând accent în principal pe sprijinirea dezvoltării infrastructurilor economice și sociale. BEI ar putea pune la dispoziție expertiza sa tehnică, oferind servicii de consultanță în amonte pentru identificarea și elaborarea proiectelor-cheie. De asemenea, ar putea susține aceste proiecte oferind finanțare, fie sub formă de capital de risc sau de împrumuturi, fie combinând cele două modalități. Bazându-se pe experiența acumulată în zonele de conflict, BEI ar putea, de asemenea, să analizeze posibilitatea instituirii și gestionării de fonduri fiduciare specializate.

2.3.3 Sprijin în favoarea consolidării păcii, a reconcilierii naționale și a justiției tranziționale

Dincolo de reformele politice, Irakul ar trebui să fie încurajat să pășească pe drumul reconcilierii naționale și al dialogului interconfesional, pentru a dezvolta spiritul civic separat de identitatea confesională și etnică și pentru a promova bogăția diversității culturale a Irakului. Grupurile societății civile irakiene au de jucat un rol esențial în consolidarea păcii, promovarea identității naționale irakiene, combaterea propagandei confesionale, protejarea patrimoniului cultural și a diversității, precum și în sensibilizarea guvernului față de aceste aspecte-cheie.

În problema justiției și a reparațiilor, guvernul irakian va trebui să facă alegeri dificile, de exemplu pe baza unui proces național de „adevăr și reconciliere”, care ar trebui să transească diferitele confesiuni și să abordeze nu numai crimele comise de Da'esh și de membrii comunității sunnite, ci și pe cele comise de miliția šiită și de forțele de securitate irakiene. Un astfel de proces poate juca un rol esențial în consolidarea cetățeniei irakiene.

Ar putea fi necesar un sprijin internațional pentru operațiunile de poliție și de menținere a păcii în zonele în care se menține conflictul între comunități.

Mijloacele de acțiune ale UE: ar trebui avut în vedere un sprijin în cadrul IEDDO și/sau al „fondului Madad” pentru instanțele judiciare și parlamentare, precum și pentru organizațiile societății civile, în favoarea activităților de consolidare a păcii și de justiție tranzițională.

Deoarece au fost comise crime de război și încălcări grave ale drepturilor omului, va fi important pentru reconciliere ca aceste acte să fie sancționate. UE ar trebui să sprijine eforturile instanțelor publice, ale ONG-urilor și ale CPI în acest sens.

3 – IPOTEZE, CALENDAR ȘI REVIZUIRE

Capacitatea UE de a întreprinde acțiunile și de a atinge obiectivele menționate mai sus va depinde în mare măsură de evoluția situației pe teren, inclusiv de lupta împotriva Da'esh și de voința actorilor naționali și regionali de a se alinia la obiectivele stabilite.

Ar fi ideal ca Da'esh și celelalte grupări teroriste să fie învinse atât în Irak, cât și în Siria și ca problemele politice ale acestor țări să fie rezolvate în paralel. Dacă obiectivele ar fi îndeplinite ori în Siria ori în Irak, fără să se obțină progrese similare în cealaltă țară, stabilitatea pe termen lung și dezvoltarea economică a regiunii ar putea fi puse în pericol.

Prezentul cadru are un orizont multianual. Pentru a rămâne de actualitate, va trebui să beneficieze de o mare flexibilitate astfel încât să se poată adapta la evoluția situației de pe teren. Se propune elaborarea unui proces anual de revizuire, pentru a analiza impactul politicilor UE. Acesta ar trebui să includă o analiză a modului de percepere a politicilor UE de către beneficiarii din Siria, Irak și din întreaga regiune, pentru a garanta adeziunea necesară și continuă a populațiilor locale la acțiunea UE.

UE trebuie să ia măsurile necesare pentru a asigura o comunicare cât mai eficientă pe tema angajamentului său strategic, atât cu cetățenii UE, în ceea ce privește impactul crizelor din Siria și Irak asupra UE și a angajamentelor financiare contractate, cât și cu populațiile locale din aceste țări și din întreaga regiune.

FISĂ FINANCIARĂ

CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Denumirea propunerii/inițiativei

Comunicare comună din partea Comisiei și a Înalțului Reprezentant pentru politica externă și de securitate: „Elemente referitoare la o strategie regională a UE pentru Siria și Irak, precum și pentru amenințarea reprezentată de Da'esh”

1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză în structura ABM/ABB ⁷

Titlul 4 - Europa în lume
 TITLUL 19 - INSTRUMENTE DE POLITICĂ EXTERNĂ
 TITLUL 21 - DEZVOLTARE ȘI COOPERARE
 TITLUL 22 - EXTINDERE
 TITLUL 23 - AJUTOR UMANITAR ȘI PROTECȚIE CIVILĂ

1.3. Tipul propunerii/inițiativei

- ☐ Propunerea/inițiativa se referă la **o acțiune nouă**
- ☐ Propunerea/inițiativa se referă la **o acțiune nouă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare** ⁸
- ☒ Propunerea/inițiativa se referă la **prelungirea unei acțiuni existente**
- ☐ Propunerea/inițiativa se referă la **o acțiune reorientată către o acțiune nouă**

1.4. Obiectiv(e)

1.4.1. Obiectiv(e) strategic(e) multianual(e) al(e) Comisiei vizat(e) de propunere/inițiativă

Europa în lume: o Europă mai puternică pe scena internațională

⁷ ABM: gestiune pe activități; ABB: întocmirea bugetului pe activități.

⁸ Astfel cum sunt menționate la articolul 54 alineatul (2) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

Orientul Mijlociu traversează în prezent o criză profundă. Conflictele din Siria și Irak reflectă și, în același timp, alimentează criza, riscând din ce în ce mai mult să destabilizeze țările învecinate (inclusiv Turcia, țară candidată la aderarea la UE) și întreaga regiune. Aceste crize au generat o catastrofă umanitară, obligând peste 13,5 milioane de persoane să își lase în urmă căminele și peste 17 milioane de persoane să depindă de ajutorul umanitar (12,2 în Siria și 5,2 în Irak).

După mai mult de patru ani de lupte violente în Siria, intenția declarată a Da'esh de a crea un stat diferit și cu o ideologie radicală s-a dovedit a fi atractivă pentru extremiștii din regiune și din afara acesteia, în special în acele zone din Siria și Irak în care autoritatea statului nu a mai putut fi exercitată și în care s-a instalat un puternic sentiment de marginalizare politică și socioeconomică.

În calitate sa de actor important în regiune, UE are responsabilitatea de a-și folosi influența și numeroasele sale instrumente, într-un mod eficace și coerent, pentru a proteja vieți omenești, pentru a apăra demnitatea umană și drepturile omului și pentru a contribui la soluționarea acestor crize, în strânsă coordonare cu partenerii regionali și internaționali. În plus, UE are motive serioase, legate de propriile interese, să își sporească angajamentul în Siria, Irak și în țările învecinate.

1.4.2. Obiectiv(e) specific(e) și activitatea (activitățile) ABM/ABB în cauză

Activitatea (activitățile) ABM/ABB în cauză:

19.02 - Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace - reacție în situații de criză, prevenirea conflictelor, consolidarea păcii și pregătirea pentru situații de criză

21.02 - Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare

21.03 - Instrumentul european de vecinătate (IEV)

21.04 - IEDDO

22.02 - Procesul și strategia de extindere

23.02 - Ajutor umanitar, ajutor alimentar și pregătire pentru intervenție în caz de dezastre

Obiective specifice legate de activitatea ABM - 19.02

Să contribuie în mod rapid, într-o situație de criză sau de criză emergentă, la asigurarea stabilității printr-o reacție eficace menită să conducă la instaurarea sau restabilirea condițiilor esențiale necesare pentru punerea în aplicare corespunzătoare a politicilor și acțiunilor externe ale Uniunii, în conformitate cu articolul 31 din TUE.

Obiective specifice legate de activitatea ABM - 21.02

Să încurajeze dezvoltarea durabilă și favorabilă incluziunii în țările și regiunile partenere și promovarea democrației, a statului de drept, a bunei guvernante și a respectării drepturilor omului, astfel cum prevede TUE, cu scopul primordial de a eradica sărăcia.

Obiective specifice legate de activitatea ABM - 21.03

Să promoveze măsurile de consolidare a încrederii și alte măsuri care contribuie la securitate, precum și să prevină și să soluționeze conflictele.

Obiective specifice legate de activitatea ABM - 21.04

Să consolideze respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,

Obiective specifice legate de activitatea ABM - 22.02

Să sprijine dezvoltarea economică, socială și teritorială

Obiective specifice legate de activitatea ABM - 23.02

Furnizarea de ajutor umanitar vital și de protecție internațională

Toate aceste instrumente prevăd acțiuni în sprijinul obiectivelor stabilite în comunicare, vizând:

Obiectivele comune pentru Siria, Irak și alte țări afectate.

1. Promovarea angajamentului regional, în sprijinul păcii și al securității pe termen lung
2. Izolarea și învingerea Da'esh ca forță militară și organizație teroristă și combaterea influenței sale ideologice
3. Prevenirea contagiunii regionale și consolidarea securității la frontiere
4. Furnizarea de ajutor umanitar vital și de protecție internațională
5. Consolidarea capacităților locale de rezistență în Siria, Irak și în țările învecinate afectate

În Siria:

1. Eforturi în direcția unei tranziții politice
2. Consolidarea opoziției moderate și a actorilor societății civile
3. Furnizarea de servicii de bază și contribuția la reconstruirea unei administrații în zonele cu un nivel scăzut de violență
4. Promovarea drepturilor omului / dreptului umanitar internațional și garantarea asumării răspunderii
5. Pregătirea pentru viitor

În Irak:

1. Sprijinirea guvernului irakian în procesul de transformare a incluziunii în realitate
2. Sprijinirea serviciilor de bază, a dezvoltării economice și a luptei împotriva corupției
3. Sprijin în favoarea consolidării păcii, a reconcilierii naționale și a justiției tranziționale

1.5. Motivele propunerii/inițiativei

1.5.1. Cerință (cerințe) de îndeplinit pe termen scurt sau lung

UE trebuie să asigure furnizarea unei finanțări durabile și previzibile, care să corespundă nevoilor de o amploare fără precedent din regiune.

1.5.2. Valoarea adăugată a implicării UE

UE se află deja în avangarda eforturilor internaționale de sprijinire în special a populației siriene. Această strategie se va baza pe și va veni în completarea *Strategiei UE de combatere a terorismului pentru Siria și Irak, cu un accent deosebit asupra luptătorilor străini și a comunicării comune: Către o abordare cuprinzătoare a UE față de criza siriană.*

1.5.3. Învățămintele desprinse din experiențe anterioare similare

Vor fi utilizate mai multe instrumente pentru a aborda criza din unghiuri diferite și pentru a evita extinderea acesteia la țările învecinate, în conformitate cu prevederile comunicării comune: Către o abordare cuprinzătoare a UE față de criza siriană. Este esențială o coordonare eficientă a reacției.

1.5.4. Compatibilitatea și posibila sinergie cu alte instrumente corespunzătoare

Propunerea are în vedere o combinație de diferite instrumente. Acțiunile prezentate în această comunicare comună se susțin reciproc și, prin urmare, trebuie întreprinse, în cea mai mare parte, în paralel.

1.6. Durata și impactul financiar

☒ Propunere/inițiativă pe **durată determinată**

☒ Propunere/inițiativă în vigoare în 2015 și 2016

☒ Impact financiar în 2015 și 2016

1.7. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e) ⁹

☒ **Gestiune directă** asigurată de către Comisie

☒ prin intermediul serviciilor sale, inclusiv al personalului din delegațiile Uniunii;

☒ prin intermediul agențiilor executive

⁹ Explicațiile privind modurile de gestiune, precum și trimerile la Regulamentul financiar sunt disponibile pe site-ul BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

☒ **Gestiune indirectă**, cu delegarea sarcinilor de execuție bugetară:

☒ țărilor terțe sau organismelor pe care le-au desemnat acestea;

☒ organizațiilor internaționale și agențiilor acestora (a se preciza);

☐ BEI și Fondului european de investiții;

☐ organismelor menționate la articolele 208 și 209 din Regulamentul financiar;

☒ organismelor de drept public;

☒ garanții financiare adecvate;

☐ organismelor de drept privat dintr-un stat membru care sunt responsabile cu punerea în aplicare a unui parteneriat public-privat și care prezintă garanții financiare adecvate;

☐ persoanelor cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în cadrul PESCE, în temeiul titlului V din TUE, identificate în actul de bază relevant.

Dacă se indică mai multe moduri de gestiune, a se furniza detalii suplimentare în secțiunea „Observații”.

Observații

Modurile de gestiune vor fi decise în conformitate cu dispozițiile instrumentelor relevante prin intermediul deciziilor de finanțare respective.

2. MĂSURI DE GESTIONARE

2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare

A se preciza frecvența și condițiile aferente acestor dispoziții.

Se vor aplica dispozițiile în materie de monitorizare și de raportare stabilite în temeiurile juridice relevante.

2.2. Sistemul de gestiune și de control

2.2.1. Riscul (riscurile) identificat(e)

- 1) Instabilitatea politică și administrativă din țările partenere poate conduce la dificultăți în elaborarea programelor, la întârzieri în distribuirea fondurilor și la pierderea eficacității;
- 2) Circulația ineficientă a informațiilor poate împiedica soluționarea problemelor legate de gestionarea asistenței.

2.2.2. Informații privind sistemul de control intern instituit

Metodele de control preconizate sunt conforme cu standardele de control intern ale Comisiei, așa cum se prevede în planurile de gestionare a serviciilor relevante.

În domeniul ajutorului umanitar, există un sistem de control eficace în care experții externi realizează evaluări ex-ante ale proiectelor, monitorizări și evaluări ex-post. Proiectele umanitare fac obiectul unui audit extern.

2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

A se preciza măsurile de prevenire și de protecție existente sau preconizate.

Protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene, precum și combaterea fraudelor și a ilegalităților fac parte integrantă din temeiurile legale relevante. Monitorizarea administrativă a contractelor și plăților va intra în responsabilitatea ordonatorului de credite relevant, în timp ce, în cazul ajutorului umanitar, responsabilitatea revine sediului, asistat pe teren de experții Direcției Generale Ajutor Umanitar și Protecție Civilă (DG ECHO). Se va acorda o atenție deosebită naturii cheltuielilor (eligibilitatea cheltuielilor), respectării bugetelor (cheltuielile reale) și verificării informațiilor justificative și a documentației pertinente (dovezi ale cheltuielilor).

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)

Linii bugetare existente

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubric a din cad rul fina nci ar mul tian ual	Linia bugetară	Tipul che ltui elii	Contribuție			
	Numărul [Rubrica.....]	Dif./ Nedif. 10	din țări AELS 11	din țări cand idate 12	Țări te rțe	În sensul articolului 21 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul financiar
4	23.02.01 HUMA- Ajutor umanitar	Dif./ Nedif.	NU	NU	NU	NU

¹⁰ Dif. = credite diferențiate / Nedif. = credite nediferențiate.

¹¹ AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

¹² Țările candidate și, după caz, țările potențial candidate din Balcanii de Vest.

--	--	--	--	--	--	--

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor

milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual	Număr	Rubrica 4, Europa în lume
---	-------	---------------------------

DG: ECHO			Anul N ¹³	Anul N+1	Anul N+2	Anul N+3	A se introduce atâtia ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (cf. punctul 1.6)			TOTAL
• Credite operaționale										
23.02.01 Furnizare rapidă de ajutor umanitar eficace și bazat pe nevoi	Angajamente	(	50							50
	Plăți	(	50							50
	Plăți	(								

¹³ Anul N este anul în care începe punerea în aplicare a propunerii/inițiativei.

Credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul anumitor programe ¹⁴			N/ A							
TOTAL credite pentru DG ECHO	Angajamente	=	50							50
	Plăți	= +	50							50

• TOTAL credite operaționale	Angajamente	(	50							50
	Plăți	(	50							50
• TOTAL credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul anumitor programe			(	N/ A						
TOTAL credite în cadrul RUBRICII 4 din cadrul financiar multianual	Angajamente	=	50							50
	Plăți	=	50							50

¹⁴ Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

3.2.2. *Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ*

3.2.1.1. Sinteză

☒ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite cu caracter administrativ

3.2.1.2. Necesarul de resurse umane estimat

☒ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane suplimentare.

3.2.3. *Compatibilitatea cu actualul cadru financiar multianual*

☒ Propunerea/inițiativa este compatibilă cu actualul cadru financiar multianual.

☒ Propunerea/inițiativa necesită o reprogramare a rubricii corespunzătoare din cadrul financiar multianual.

Fondurile suplimentare pentru activitățile identificate în prezenta fișă vor fi finanțate complet prin realocarea și reprogramarea pachetelor instrumentelor pentru relații externe, care fac parte din rubrica 4 din cadrul financiar multianual. Comisia va propune un transfer din rezerva privind ajutorul de urgență către ajutorul umanitar în 2015 și orice realocare a angajamentele necesare în 2016 va fi stabilită în cadrul procedurii bugetare 2016.

Sursele de finanțare sunt descrise în tabelul de mai jos.

Pachet pentru criza din Siria și din țările învecinate, pe o perioadă de 2 ani (2015-2016)*(Credite de angajament)*

DG	Instrumente financiare R4	2015 milioane EUR	2016 milioane EUR	2015- 2016 milioane EUR
ECHO	HUMA - HIP Siria Irak	200	200	400
NEAR	IEV - criza din Siria	72	72	144
	IPA - Turcia	78	78	156
DEVCO	ICD	50	50	100
FPI	Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace	35	35	70
DEVCO	IEDDO	7	8	15
ECFIN	Garanție pentru împrumut		65	65
EAR	Rezerva pentru ajutoare de urgență*	50		50
Total		492	508	1.000

* Aceste angajamente vor fi propuse pentru transfer (în 2015) sau realocare (în proiectul de buget 2016) către instrumentele relevante pentru punerea în aplicare.

3.2.4. Contribuția terților

Propunerea/inițiativa nu prevede cofinanțare din partea terților.

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

X Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.